

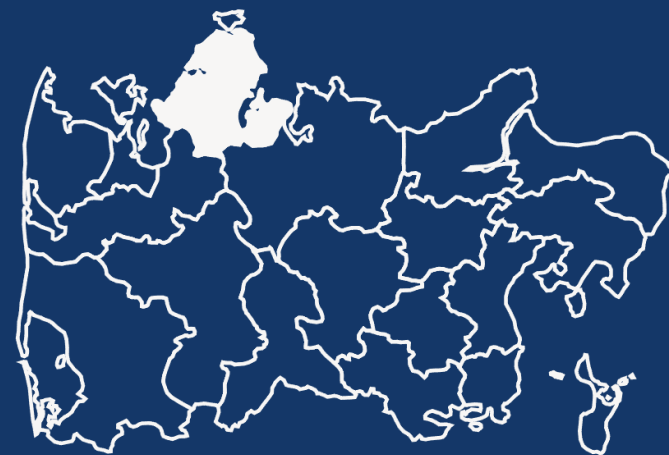

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

Erhvervsudvikling i Skive Kommune

Tendenser, specialisering, vækst og
erhvervsfremmeindsats

Maj 2022

Indhold

1. Forord og sammenfatning	4
2. Temaafsnit om kvalificeret arbejdskraft	8
3. Temaafsnit om megatrends	15
4. Beskæftigelse og specialisering	21
5. Iværksætteri og vækstvirksomheder	25
6. Udvikling i virksomhedsbestand og eksport	34
7. Profilanalyse – highlights	38

1 Forord og sammenfatning

Forord

Denne rapport er tredje udgave af kommune-rapporterne om erhvervsudvikling i Midtjylland¹ – rapporter der tager temperaturen på det lokale erhvervsliv i de 19 midtjyske kommuner.

Erhvervshus Midtjylland har, som et af flere fokuspunkter, til formål at fremme og påpege midtjyske vækstdrivere og styrkepositioner, samt modvirke udviklingsbarrierer.

Kommunerapporterne skal ses som et led i dette arbejde, da de skal danne grundlag for en stærk, aktiv og faktabaseret erhvervsfremmeindsats lokalt og regionalt, der understøtter de mange forskellige potentialer og styrker, som Midtjylland besidder.

Ydermere er det hensigten, at kommunerapporterne skal kunne bruges af kommunerne til at identificere det behov og potentiale, som det lokale erhvervsliv besidder. Endvidere er det hensigten at bidrage til at målrette den lokale erhvervsfremmeindsats og brugen af erhvervshusets specialiserede ydelser inden for virksomhedsdrift og udvikling.

Virksomheder står aktuelt overfor udfordringer grundet rekordlav ledighed og dermed et svækket rekrutteringsgrundlag. Med lokalt udarbejdede bidrag og statistik giver kommunerapporterne bl.a. et indblik i disse rekrutteringsudfordringer, samt de initiativer, der er igangsat med henblik på at understøtte det lokale erhvervslivs adgang til arbejdskraft. Formålet er at bidrage til et styrket vidensgrundlag til brug for eventuelle nye lokale initiativer.

Megatrends, herunder grøn omstilling og digitalisering, påvirker i stigende grad erhvervslivet, og flere virksomheder responderer på disse megatrends ved at inkorporere dem i deres strategier. Med udgangspunkt i lokale bidrag samt statistik giver kommunerapporterne indblik i de udfordringer og muligheder, der er forbundet med grøn omstilling og

digitalisering. Det er formålet, at denne viden kan understøtte den fortsatte udvikling.

Vi er taknemmelige for kommunernes bidrag, da dette skaber grundlag for inspiration og videndeling på tværs af kommunerne, og potentielt også udvikling af nye erhvervsstrategier, initiativer og partnerskaber til gavn for det lokale erhvervsliv.

Tværkommunalt samarbejde samt et tæt samarbejde mellem kommunerne, den lokale erhvervsservice og erhvervshuset med henblik på at styrke erhvervsfremmeindsatsen er vigtigt. Kommunerapporten skal i den henseende være facilitator for yderligere samarbejde, da den giver indblik i det lokale og tværkommunale potentiale og aktuelle udfordringer.

Gennem rapporten sammenlignes udviklingen i Skive Kommune med hele Region Midtjylland, resten af landet og en gruppe af sammenligningskommuner. De sidste udgøres af andre 5 kommuner i regionen (Lemvig Kommune, Struer Kommune, Norddjurs Kommune, Ringkøbing-Skjern Kommune og Samsø Kommune).

God læselyst
Bestyrelsesformand Ib Lauritsen
Direktør Erik Krarup

Sammenfatning – erhvervspræstationer

Erhvervsmålingen viser, at der har været vækst i Skive Kommune de senere år, men at udviklingen på flere områder har været lidt svagere end i sammenligningskommunerne og resten af regionen.

Den private beskæftigelse i Skive Kommuner er steget med fire pct. i perioden 2015 til 2020, og kommunen har ligesom resten af landet klaret sig relativt godt gennem coronakrisen. Derudover er antallet af private virksomheder steget fra 2015 til 2020, selvom der kan ses et fald fra 2019 til 2020.

Samlet set har kommunen desuden oplevet en nettotilflytning af virksomheder gennem de seneste år.

Erhvervslivet i Skive Kommune er i forhold til sammenligningskommunerne mere internationalt orienteret – målt på andelen af virksomheder med eksport. Eksporten tegner sig dog for en mindre andel af virksomhedernes samlede omsætning end i Region Midtjylland og hele landet.

Udvalgte resultater fra analysen

Den private beskæftigelse i Skive Kommune er steget med fire procent i perioden 2015 til 2020. I hele landet er den steget med otte procent.

Etableringsraten i Skive Kommune var i 2020 4,4 pct. Det svarer til niveauet i sammenligningskommunerne men ligger under niveauet på henholdsvis 5,7 og 6,0 pct. i hele regionen og i hele landet.

Der flyttede i 2021 81 virksomheder til Skive Kommune, mens der fraflyttede 66 virksomheder. Nettotilflytningen af virksomheder siden 2016 er 91 virksomheder.

Den samlede virksomhedsbestand i Skive Kommune er steget fra 2.528 i 2015 til 2.578 i 2020.

Andelen af vækstvirksomheder var i 2020 6,7 pct. i Skive Kommune. Andelen ligger dermed under gennemsnittet på 7,5 pct. for regionen som helhed.

Andelen af eksportvirksomheder i Skive Kommune ligger med 21 pct. over gennemsnittet på 18 pct. i sammenligningskommuner og på niveau resten af regionen og hele landet. Til gengæld udgjorde eksporten i 2020 kun 32 pct. af den samlede omsætning blandt virksomhederne i Skive Kommune mod henholdsvis 46 og 47 pct. i regionen og hele landet.

Sammenfatning — erhvervsstruktur

Skive Kommune har en blandet erhvervsstruktur og hele fem forskellige brancher beskæftigede i 2020 mere en 1.000 årsværk. Det var brancherne bygge og anlæg, elektronik-, maskin- og transportmiddelindustri, detailhandel, engroshandel samt primære erhverv.

Samtidig har væksten været stærk inden for flere serviceerhverv. Operationel service (rejsebureauer, rengøring, vikarbureauer, etc.) har oplevet størst vækst siden 2015.

Skive Kommune har mange beskæftigede inden for flere af de erhvervsområder, der betragtes som danske styrkepositioner, og hvor der er etableret nationale klynger. Især grøn energi- og miljøteknologi skiller sig ud. Inden for dette klyngeområde er der både en høj specialisering, og der har gennem de seneste år været en stor vækst i beskæftigelsen i Skive Kommune inden for dette område.

Udvalgte resultater fra analysen

De tre største brancher – målt på beskæftigelse – i Skive Kommune er bygge & anlæg, elektronik-, maskin- og transportmiddelindustri samt detailhandel. Til sammen beskæftigede de tre brancher i 2020 3.886 årsværk.

Skive Kommune har en stærk specialisering inden for flere industri-erhverv. Med en specialisering på 2,4 fylder tekstil-, træ-, papir- og møbelindustri mere end dobbelt så meget som i en gennemsnitskommune. Skive har også en høj specialiseringsgrad på 2,5 inden for landbrug, skovbrug og fiskeri.

Der er også betydelig vækst inden for flere serviceerhverv. Operationel service (rejsebureauer, rengøring, vikarbureauer, mv.) har haft en vækst på 73 pct. i perioden 2015-20.

Når det gælder de nationale klynger, har klyngeområdet grøn energi- og miljøteknologi en specialiseringsgrad på 2,7 i Skive Kommune. Området har siden 2015 oplevet en vækst i beskæftigelsen på 436 årsværk og beskæftigede i alt 951 årsværk i Skive Kommune i 2020.

Sammenfatning – særtemaer

Rapporten ser i to temaafsnit nærmere på adgangen til kvalificeret arbejdskraft og de to helt centrale megatrends – grøn omstilling og digitalisering.

De faglærte fylder den markant største andel af arbejdsstyrken i Skive Kommune. Derimod er der relativt få med en lang videregående uddannelse sammenlignet med regionen og hele landet. Der er en relativt høj andel af arbejdsstyrken i Skive Kommune, der har deltaget i voksen- og efteruddannelser. I modsætning til i resten af landet ses der ikke et fald i anvendelsen af VEU-tilbud gennem de seneste år.

Der var en lavere andel af virksomhederne i Skive Kommune, som i 2020 oplevede udfordringer med hensyn til rekruttering af arbejdskraft i forhold til i sammenligningskommunerne og i hele regionen.

De tilgængelige indikatorer peger i retning af, at virksomhederne i Skive Kommune er lidt bagud i forhold til de øvrige kommuner i Region Midtjylland, når det gælder digitalisering.

Udvalgte resultater fra analysen

De faglærte udgør med 42 pct. en stor andel af arbejdsstyrken i Skive Kommune. Den tilsvarende andel i hele regionen og i hele landet ligger på henholdsvis 33 og 32 pct.

Over 13 pct. af arbejdsstyrken i Skive Kommune deltog i efter- og videreuddannelse både fra 2015 til 2017 og fra 2018 til 2020. Det er højere end i både sammenligningskommunerne, regionen og hele landet.

30 pct. af virksomhederne i Skive Kommune oplevede forgæves rekruttering i 2020 – mod 36 pct. i sammenligningskommunerne og 33 pct. i resten af regionen.

Industriens energiforbrug er steget en smule fra 2014 til 2020, og den samlede CO2-udledning i Skive Kommune har været uændret fra 2015 til 2019.

I perioden 2019 til 2021 havde virksomheder fra Skive Kommune 23 deltagere i SMV:Digital pr. 1.000 virksomheder. Det svarer nogenlunde til landsgennemsnittet på 22 deltagere pr. 1.000 virksomheder.

Skive Kommune har iværksat en række initiativer og indsatser, der har til formål at understøtte adgangen til kvalificeret arbejdskraft samt øget digitalisering og grøn omstilling i virksomhederne.

2 Temaafsnit om kvalificeret arbejdskraft

Dette temaafsnit handler om virksomhedernes adgang til kvalificeret arbejdskraft.

De første sider viser arbejdskraftens fordeling på uddannelsesniveauer, samt hvor mange der deltager i efter- og videreuddannelse. Derudover vises, hvor meget udenlandsk arbejdskraft vægter i den private beskæftigelse.

Derefter vises data for forgæves rekruttering og udviklingen i antallet af opslåede stillinger, der giver en indikation af virksomhedernes udfordringer med at skaffe arbejdskraft.

Til sidst opsummeres kommunens egen vurdering af, hvor der især er rekrutteringsudfordringer i erhvervslivet, og hvad der gøres lokalt i kommunen for at imødegå udfordringerne.

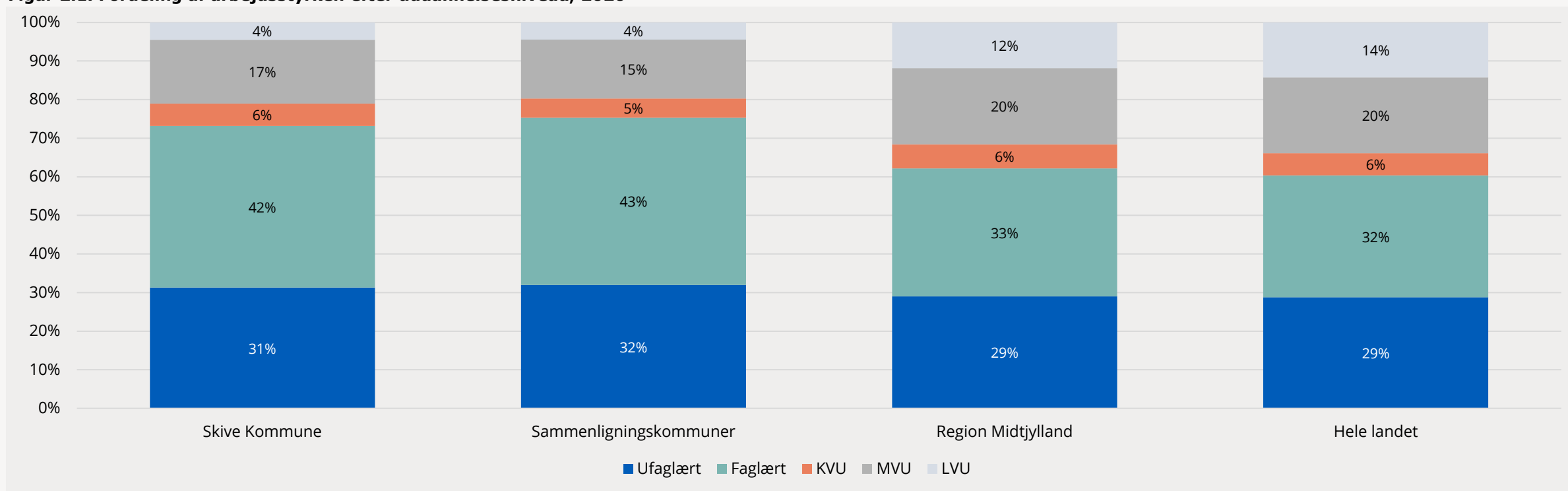
Mange faglærte og få med lang videregående uddannelse

Arbejdsstyrkens kompetenceniveau og sammensætning er en vigtig rammebetingelse for det lokale erhvervsliv og har betydning for, hvilke erhverv og virksomheder en kommune kan tiltrække. Figur 2.1 viser arbejdsstyrken fordelt på uddannelsesniveauer i Skive Kommune, sammenligningskommunerne, regionen og hele landet.

Figuren viser, at arbejdsstyrkens uddannelsesniveau i Skive Kommune ligner sammenligningskommunerne, men at det afviger en del fra regions- og landsgennemsnittet. I Skive Kommune er 42 pct. af arbejdsstyrken faglærte, hvorimod den tilsvarende andel er 32 pct. for hele landet. Samtidig har blot fire pct. af arbejdsstyrken en lang videregående uddannelse både i Skive Kommune og i sammenligningskommunerne, hvorimod det er 12 pct. i Region Midtjylland og 14 pct. i hele landet.

Forskellene mellem Skive Kommune og det regionale/nationale gennemsnit er derimod mindre markante med hensyn til andelen af ufaglærte og andelen med en mellemlang videregående uddannelse. I forhold til andelen med en kort videregående uddannelse ligger Skive Kommune med seks procent på samme niveau som hele landet.

Figur 2.1. Fordeling af arbejdsstyrken efter uddannelsesniveau, 2020

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Personer med uoplyst uddannelse indgår ikke i opgørelsen. KVV=kortere videregående uddannelser; MVU=mellemlange videregående uddannelser; LVU=længerevarende videregående uddannelser. Sammenligningskommuner omfatter: Lemvig Kommune, Struer Kommune, Norddjurs Kommune, Ringkøbing-Skjern Kommune og Samsø Kommune.

Høj efteruddannelsesaktivitet under coronakrisen i Skive Kommune

Nye kvalifikationer erhverves ikke alene gennem formelle uddannelser, men også via løbende opkvalificering. Tabellen nedenfor viser hvor stor en del af arbejdsstyrken, der er blevet opkvalificeret gennem voksen- og efteruddannelse (VEU) i to forskellige perioder.

Over hele landet er deltagelsesgraden faldet siden 2015 til 2017, hvilket formentlig skyldes en kombination af nedlukninger under coronakrisen (også på erhvervsskoler) i 2020 og højkonjunktoren i 2018 til 2019, der kan afholde virksomheder fra at investere i efteruddannelse. Figuren viser imidlertid, at faldet har været beskedent i Skive Kommune og at andelen, der har deltaget i VEU i den seneste periode (2018 til 2020), har været høj i Skive Kommune sammenlignet med landsgennemsnittet.

Tabel 2.1. Deltagelse i voksen- og efteruddannelse, 2015-20

	Andel, der har deltaget i voksen- og efteruddannelse 2015-17	Andel, der har deltaget i voksen- og efteruddannelse 2018-20
Skive Kommune	13,4%	13,2%
Sammenligningskommuner	14,2%	12,0%
Region Midtjylland	12,0%	10,1%
Hele Landet	11,7%	9,8%

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

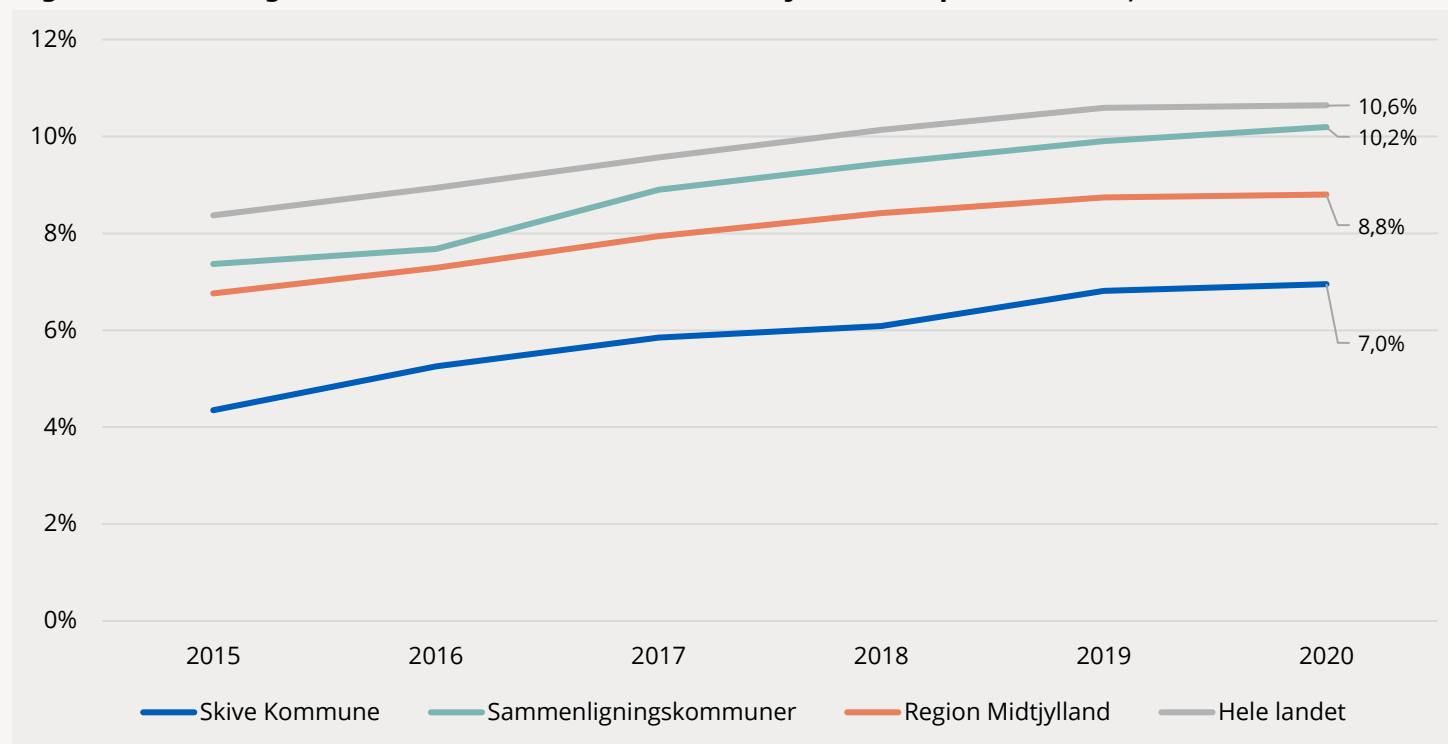
Lidt færre udenlandske medarbejdere end i resten af regionen

Adgangen til udenlandsk arbejdskraft er vigtig for mange virksomheders muligheder for at skaffe kvalificeret arbejdskraft. Samtidig kan udenlandsk arbejdskraft bidrage med supplerende kompetencer og viden om udenlandske markeder, der kan styrke virksomhedernes udviklingsmuligheder.

Andelen af udenlandske medarbejdere i erhvervslivet er over de senere år steget både på landsplan og i regionen. Også i Skive Kommune er antallet af udenlandske medarbejdere steget, men andelen på syv pct. (2020) er dog fortsat lavere end i både sammenligningskommunerne, resten af regionen og hele landet. Det fremgår også, at der i hele perioden har været en smule længere mellem den udenlandske arbejdskraft i Region Midtjylland end i landet som helhed. Det skal i den sammenhæng nævnes, at især græsekommuner (hovedstadskommuner og Tønder Kommune i Syddanmark) har en høj andel udenlandsk arbejdskraft.

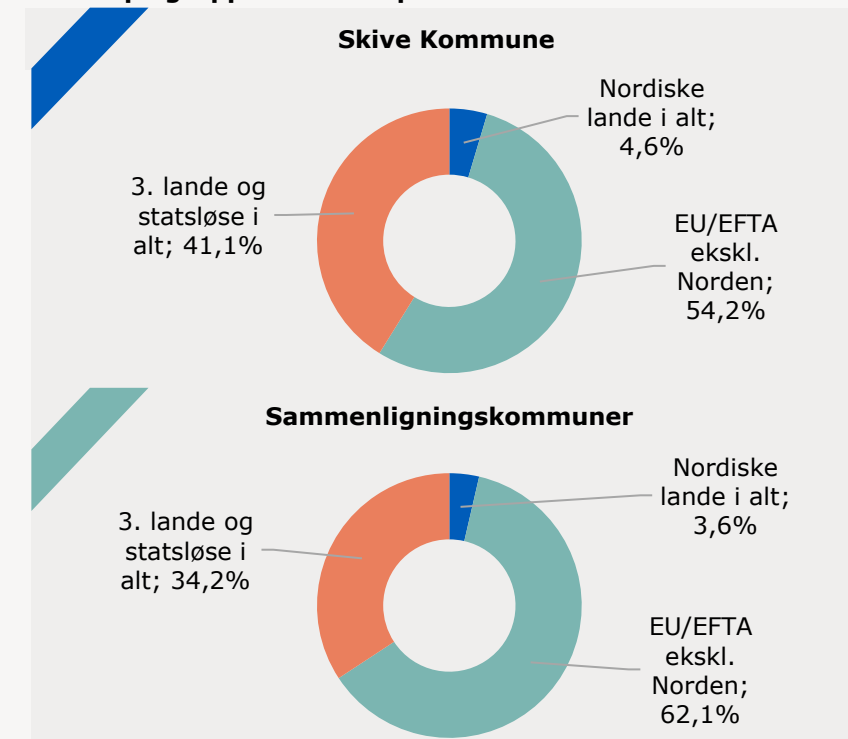
Når det gælder sammensætningen af den udenlandske arbejdskraft i Skive Kommune, kommer næsten 55 pct. fra EU- og EFTA-lande (ekskl. Norden). jf. Figur 2.3.

Figur 2.2. Udviklingen i andelen af udenlandske medarbejdere i den private sektor, 2015-20

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik. Note: EFTA er den Europæiske Frihandelssammenslutning og består af Island, Liechtenstein, Norge og Schweiz.

Figur 2.3. Fuldtidsbeskæftigede udenlandske statsborgere fordelt på grupper af lande pr. 4. kvartal 2021

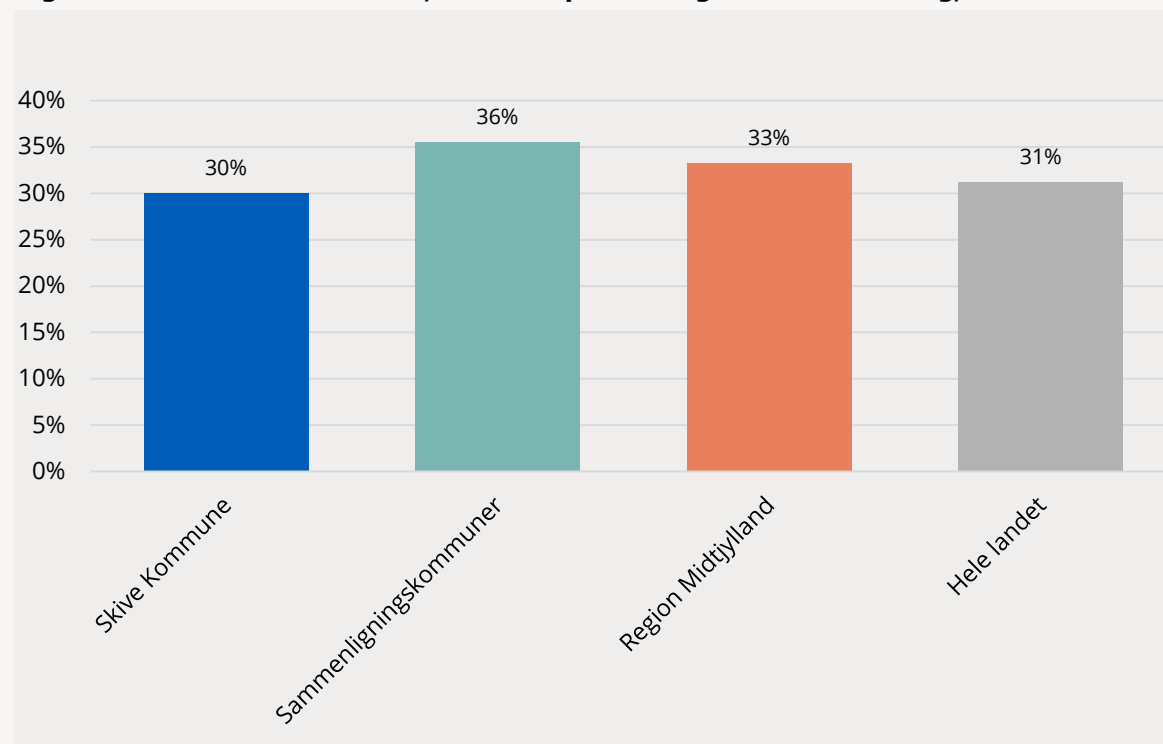
Færre virksomheder oplever forgæves rekruttering i Skive Kommune

Det er afgørende for virksomhedernes vækstmuligheder, at de kan få adgang til den arbejdskraft, de har brug for. Over hele landet har der i de seneste år kunnet konstateres mangel på visse typer af arbejdskraft og stigende rekrutteringsudfordringer i virksomhederne.

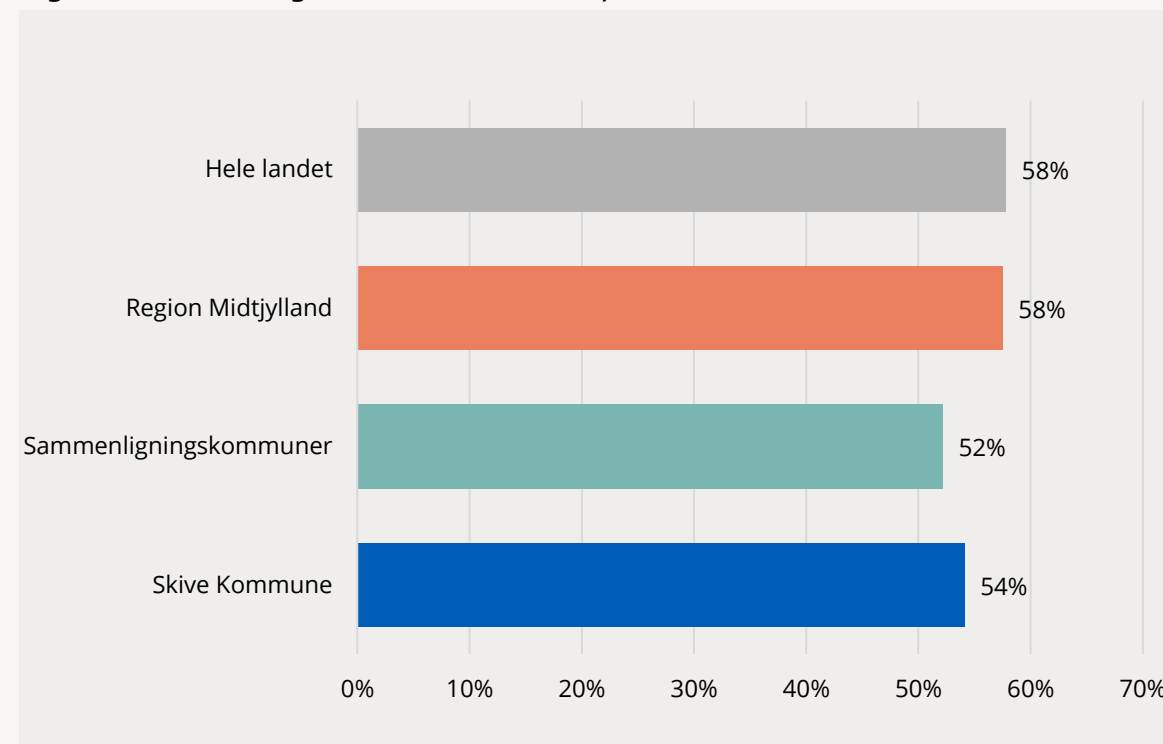
En indikator for virksomhedernes adgang til arbejdskraft er hvor mange virksomheder, der har ubesatte stillinger. Det vil sige, om virksomheder oplever forgæves rekruttering. En undersøgelse fra Dansk Industri i 2021, der viser, at 30 pct. af virksomhederne i Skive Kommune oplevede forgæves rekruttering i 2020, hvorimod den tilsvarende andel i sammenligningskommunerne var 36 pct. Det fremgår af Figur 2.4. For hele regionen var andelen 33 pct., mens den på landsplan var 31 pct.

Adgangen til arbejdskraft er knyttet til befolkningens aldersfordeling og arbejdsstyrkens størrelse. Figuren til højre viser andelen af indbyggere, der er i alderen 20-64 år. Som det fremgår, er denne andel lidt lavere i Skive Kommune og sammenligningskommunerne end i resten af regionen og hele landet.

Figur 2.4. Andel virksomheder, der har oplevet forgæves rekruttering, 2020

Figur 2.5. Andel borgere i alderen 20-64 år, 2020

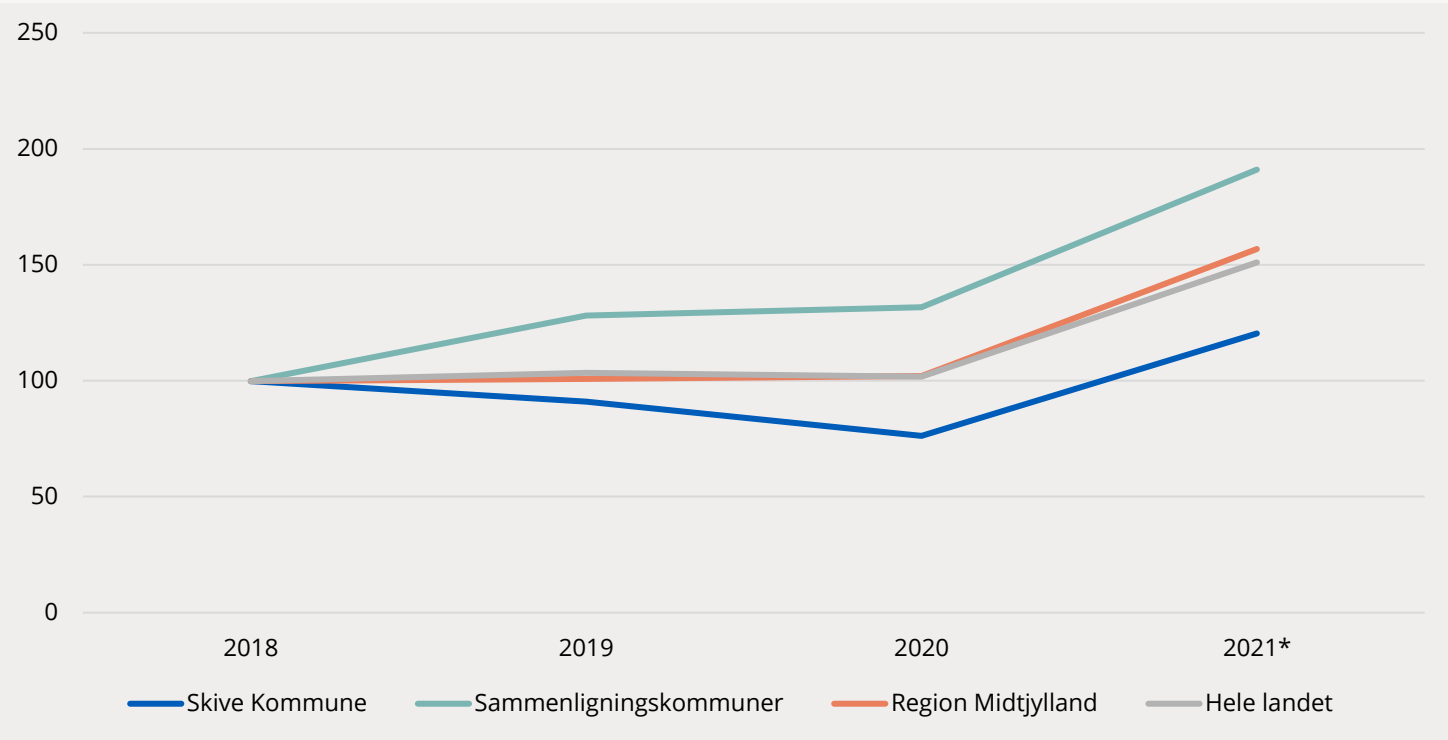
Svagere udvikling i jobopslag end i andre kommuner

En indikator for presset på det lokale arbejdsmarked er udviklingen i omfanget af jobopslag, der afspejler efterspørgslen på arbejdskraft. Figur 2.6 viser udviklingen i opslåede stillinger siden 2018 i Skive Kommune, sammenligningskommunerne, regionen og hele landet.

Det fremgår, at udviklingen på dette område har været noget svagere end i både sammenligningskommunerne, resten af regionen og hele landet. Skive Kommune har dog også oplevet en vækst i 2021, der bringer aktiviteten op over 2018-niveauet. Den markante vækst i perioden 2020 til 2021 skyldes formentlig både rekruttering af personale til landets testcentre og en stigende økonomisk aktivitet efter afmatningen i 2020.

Figuren til højre viser fordelingen af de opslåede stillinger på hovedsektorer. Som det fremgår, har der i 2021 i Skive Kommune især været mange jobopslag inden for industrien.

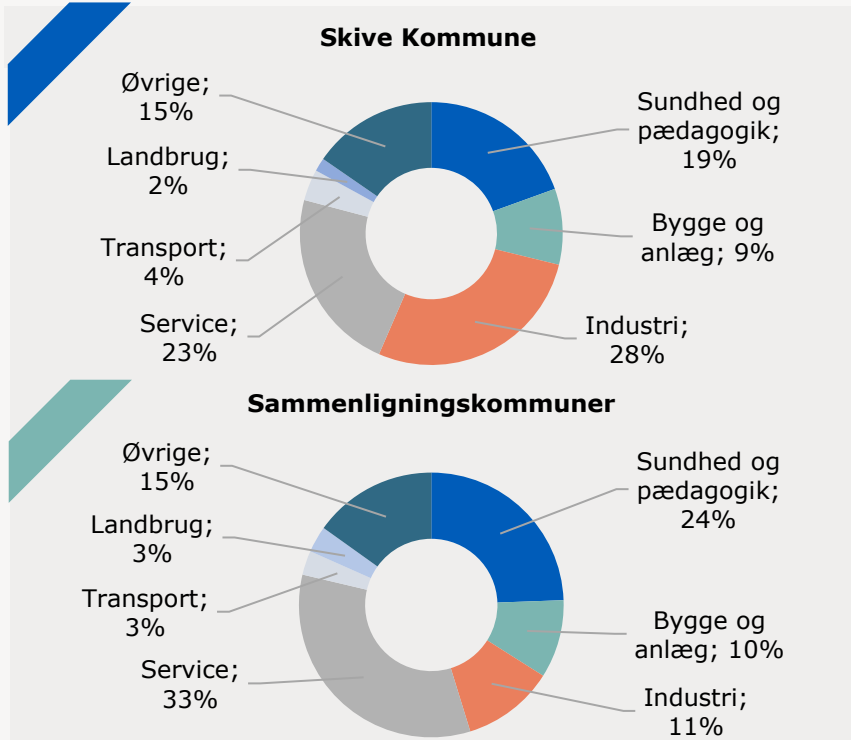
Figur 2.6. Indekseret udvikling i antal opslåede stillinger (2018=100)

Kilde: IRIS Group på baggrund af data fra jobindsats.dk.

Note: Inddelingen på sektorer i figuren til højre er baseret på en gruppering af erhvervsgrupperingen under jobindeks.dk. Antallet af stillinger på årsbasis er summeret på måneder. I 2021 går data kun frem til og med november. I antallet af opslåede stillinger indgår også deltidsansatte og vikarer.

Figur 2.7. Fordeling af opslåede stillinger på sektorer, 2021

Mange tiltag for at styrke virksomhedernes adgang til kvalificeret arbejdskraft i Skive Kommune

I. Adgang til kvalificeret arbejdskraft for erhvervslivet i Skive

Skiveegnen har mange arbejdspladser og en erhvervstradition inden for landbrug, industri, byggeri mm. Hertil kommer en række meget store virksomheder med behov for medarbejdere med længerevarende uddannelser og/eller specialistkompetencer.

Lokalt udbydes en del faglærte uddannelser, (erhvervs)gymnasiale uddannelser samt enkelte korte videregående uddannelser. Mellemlange og lange videregående uddannelser til det private erhvervsliv udbydes især i Aalborg, Aarhus og Herning.

Skiveegnen har vanskeligheder ved at tiltrække kvalificeret arbejdskraft. Dette gør sig både gældende indenfor det faglærte og højtuddannede områder. Afstanden til de større uddannelsesbyer kombineret med, at en del af ungdommen flytter til uddannelsesbyerne (især Aalborg og Aarhus) uden at vende tilbage, gør det især vanskeligt for virksomhederne at rekruttere kvalificeret arbejdskraft.

Det aktuelle opsving og situationen på arbejdsmarkedet generelt gør det på nuværende tidspunkt vanskeligt at rekruttere inden for næsten alle faggrupper.

II. Lokale initiativer med henblik på at sikre kvalificeret arbejdskraft

Der er lokalt igangsat mange lokale initiativer for at sikre tiltrækning og fastholdelse af kvalificeret arbejdskraft:

Jobfestival, JobMATCH og arbejdskraft-substitution

Jobcentret matcher hurtigt ledige med virksomheder, hvilket bevirker, at næsten alle ledige kommer hurtigt i job. Der holdes en årlig Jobfestival som mødested mellem virksomheder og ledige/jobsøgende; samt JobMATCH hvor ægtefælle/partnere til personer der har fået job på Skiveegnen, får CV rundsendt til over 100 virksomheder. Endelig arbejdes der med arbejdskraft-substitution på den måde, at man forsøger at anvende tilgængelig arbejdskraft i stillinger, som kræver lidt kompetenceudvikling.

Tiltrækning af udenlandsk arbejdskraft

Skiveegnen har fokus på tiltrækning af højt specialiseret udenlandsk arbejdskraft. Business Region Midtvests Headstart-projekt er et centralt værktøj i den sammenhæng. Der arbejdes mere håndholdt med en indsats om at finde særligt kvalificerede (ingeniører) til lokale virksomheder med en særlig efterspørgsel.

Grønne uddannelser

Aktuelt er en undersøgelse i gang, som skal afdække behovet for grønne uddannelser med henblik på at udvikle det nuværende udbud af uddannelser, så det matcher fremtidens behov.

KIS-huset og studiesamarbejde

Studiesamarbejdet fylder stadig mere. I en årrække har KIS-huset (KIS=Karriere i Skive) været bosted for især studerende i praktik, drevet af en forening af lokale virksomheder. Promovering på karrieremesser har også været en fast bestanddel af indsatsen i en årrække. Gode relationer til stadig flere uddannelsessteder, kombineret med at både Greenlab og Green Innovation Makers er blevet attraktive besøgssteder som led i studiesamarbejde, giver denne del et potentiale for rekruttering af specialiseret arbejdskraft.

3 Temaafsnit om megatrends

Det andet temaafsnit i dette års kommunerapporter sætter fokus på de megatrends, der især præger erhvervsudviklingen i disse år – nemlig grøn omstilling og digitalisering.

Der er desværre endnu ikke data og indikatorer, der gør det muligt at følge udviklingen i den digitale transformation og grønne omstilling i erhvervslivet på tværs af kommuner.

Men afsnittet viser nøgleindikatorer for CO₂-udledning, energiforbrug og digitale kompetencer. Herudover vises data for virksomhedernes deltagelse i SMV:Digital.

Til sidst giver afsnittet et overblik over initiativer i kommunen, der understøtter henholdsvis digitalisering og grøn omstilling.

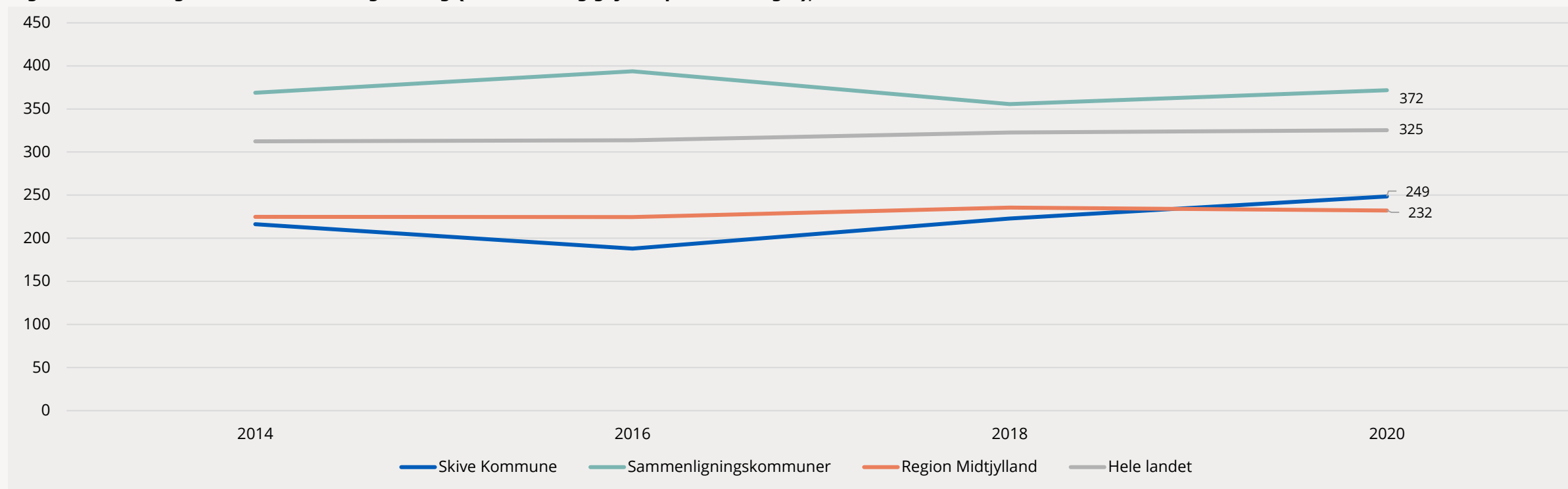
Lavt men stigende energiforbrug i industrien i Skive Kommune

Et af de områder, hvor der er sammenlignelige data på kommunalt niveau relateret til den grønne omstilling, er industriens energiforbrug, som i mange midtjyske kommuner udgør en væsentlig del af det samlede CO₂-aftryk. På dette område er der dog betydelige forskelle på tværs af kommuner, der bl.a. kan hænge sammen med forskelle i branchestrukturen.

Industrivirksomhederne i Skive Kommune har et relativt lavt energiforbrug pr. medarbejder i forhold til sammenligningskommunerne og hele landet. Som det fremgår af figuren nedenfor, er industrivirksomhedernes energiforbrug pr. medarbejder i Skive Kommune steget siden 2016, og i 2020 var forbruget en smule højere end i regionen som helhed.

Det fremgår også af figuren, at energiforbruget pr. medarbejder har været forholdsvis konstant gennem hele perioden i både Region Midtjylland og hele landet.

Figur 3.1. Udviklingen i industriens energiforbrug (målt i 1.000 gigajoule pr. beskæftiget), 2014-20

Kilde: IRIS Group på baggrund af data fra Energistyrelsen.

Sammenligningskommuner omfatter: Lemvig Kommune, Struer Kommune, Norddjurs Kommune, Ringkøbing-Skjern Kommune og Samsø Kommune.

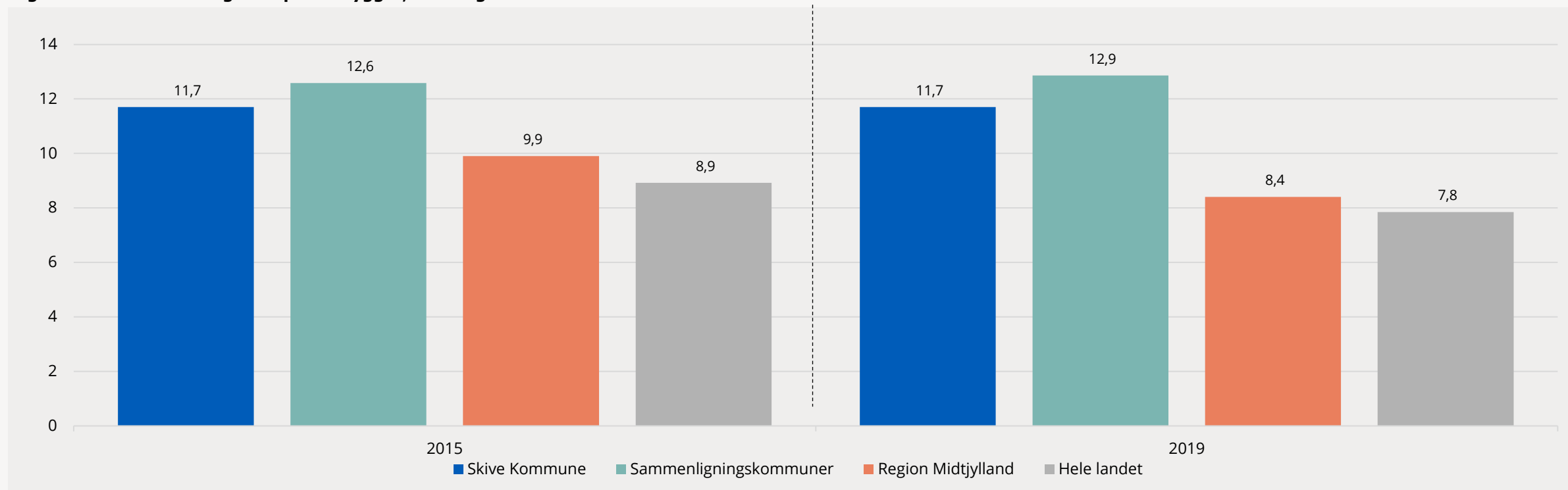
Uændret CO2-udledning pr. indbygger

I mange kommuner er der stor opmærksomhed på udviklingen i den samlede CO2-udledning, og en række kommuner har opstillet mål om CO2-neutralitet inden for en årrække. Figur 3.2 viser CO2-udledningen pr. indbygger i 2015 og 2019 i kommunen, regionen, sammenligningskommunerne og hele landet.

Det fremgår, at Skive Kommune både i 2015 og 2019 havde en CO2-udledning pr. indbygger, der var lavere end i sammenligningskommunerne, men derimod højere end gennemsnittet i Region Midtjylland og hele landet. Derudover kan det ses, at CO2-udledningen pr. indbygger er faldet fra 2015 til 2019 i Region Midtjylland og hele landet, hvorimod den har været uændret i Skive Kommune og stigende i sammenligningskommunerne.

I Skive Kommune ligger CO2-udledningen pr. indbygger dermed betydeligt over både regionsgennemsnittet og landsgennemsnittet. Det indikerer, at der er et potentiale for at nedbringe klimaaftrykket i Skive Kommune.

Figur 3.2. CO2-udledning tons pr. indbygger, 2015 og 2019

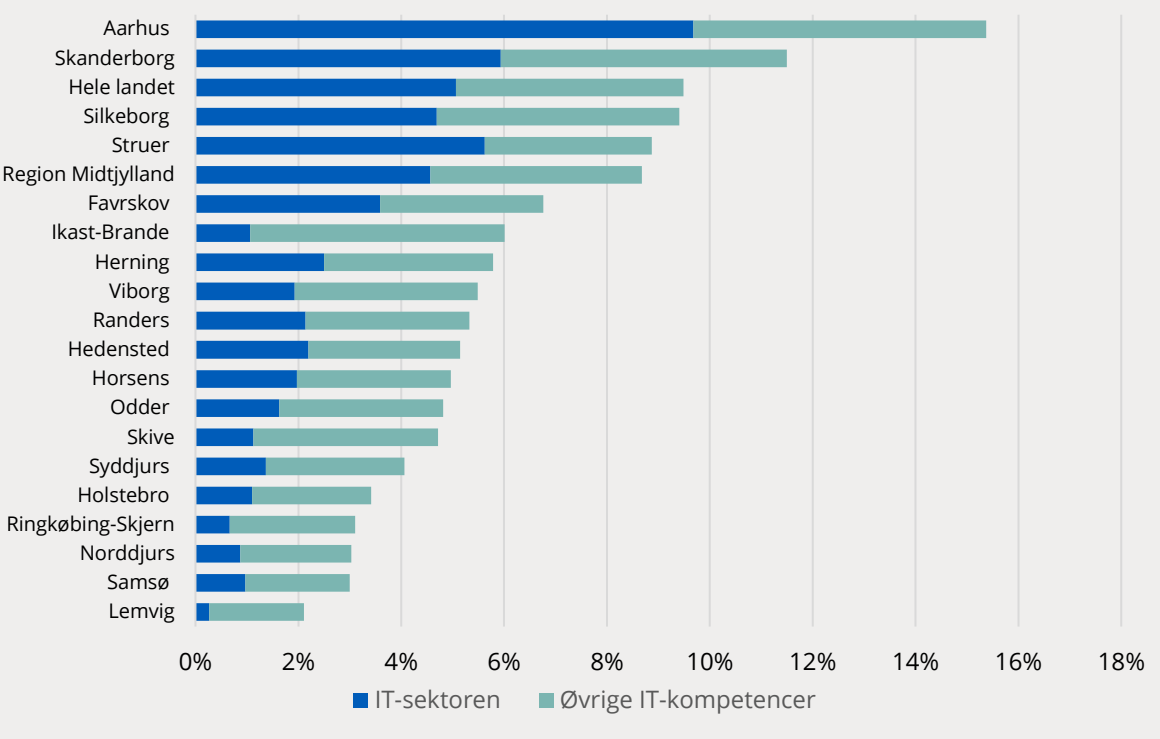
Fald i it-beskæftigelsen i Skive Kommune

En vigtig indikator for erhvervslivets evne til digital transformation er it-beskæftigelsen. Det vil sige antallet af personer, der arbejder med drift og udvikling inden for it. It-arbejdsmarkedet kan inddeles i personer ansat i it-sektoren samt personer i andre brancher, der har en it-uddannelse eller er ansat i en it-stilling (Øvrige it-kompetencer). Som det fremgår af Figur 3.3 nedenfor, er it-beskæftigelsen klart størst i Aarhus Kommune efterfulgt af Skanderborg Kommune.

Skive ligger nummer 13 blandt de midtjyske kommuner målt på it-beskæftigelsens andel af den samlede beskæftigelse. Samlet udgør it-beskæftigelsen ca. fem procent af den samlede private beskæftigelse i Skive Kommune.

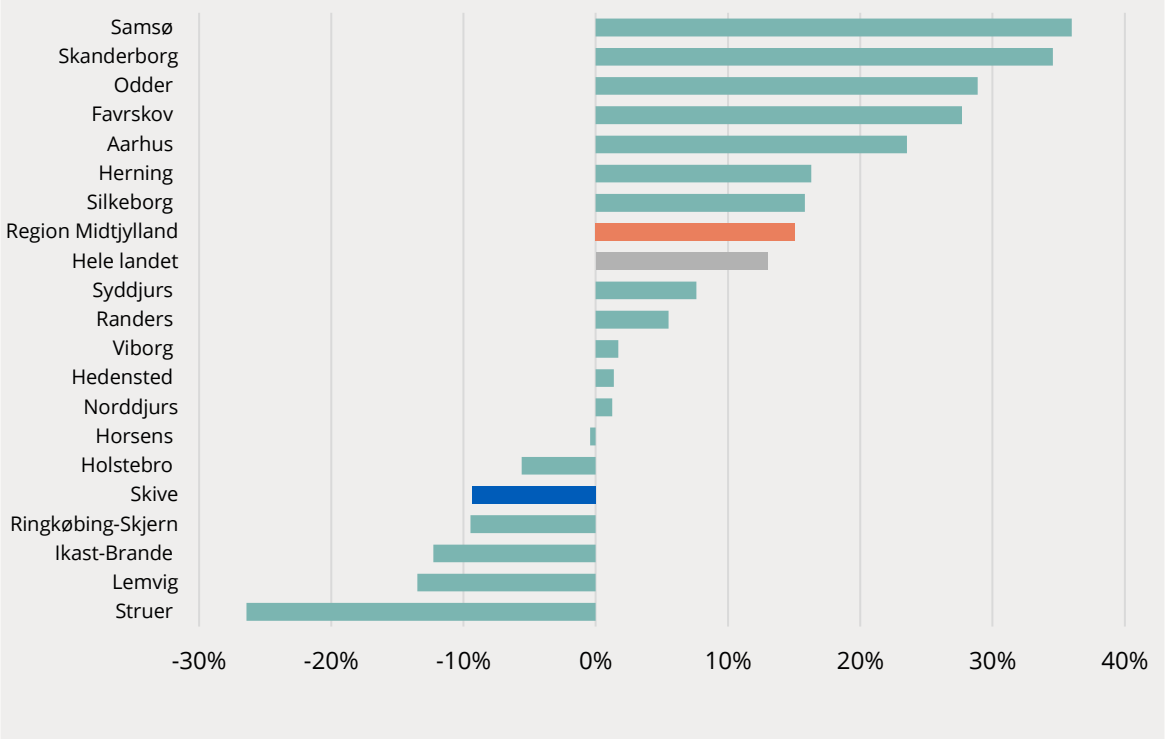
Figuren til højre viser, at mange kommuner har haft vækst i it-beskæftigelsen. Det gælder dog ikke Skive Kommune, hvor antallet af it-jobs er faldet med ni procent i perioden 2015-20. For regionen som helhed har væksten været på 15 pct.

Figur 3.3. It-beskæftigelse opdelt efter kommuner, 2020.

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Figur 3.4. Udvikling i beskæftigelsen på it-arbejdsmarkedet, 2015-20

Antal deltagere i SMV:Digital ligger under niveauet i Region Midtjylland

En indikator for den digitale transformation i virksomhederne er deltagelsen i nationale programmer, der yder tilskud til it-udvikling. Det største og bredest forankrede program i Danmark er SMV:Digital. Gennem SMV:Digital kan SMVer med 2-249 ansatte søge om tilskud, hvor et rådgivningsforløb bliver skræddersyet ud fra virksomhedens udviklingsprojekt.

I perioden 2019 til 2021 deltog 933 virksomheder i Region Midtjylland i SMV:Digital-projekter, svarende til 35 pct. af alle forløb på landsplan. Tabellen nedenfor viser fordelingen af de 933 virksomheder på kommuner og antal deltagere pr. 1.000 virksomheder i målgruppen.

Det fremgår, at Skive Kommune havde 23 deltagere pr. 1.000 virksomheder, hvilket er under niveauet i Region Midtjylland, men på niveau med de øvrige regioner i landet. Tabellen viser også, at antallet af deltagere pr. 1.000 virksomheder er klart større i Region Midtjylland end i resten af landet.

Tabel 3.1. Deltagelser i SMV:Digital, 2019-21

Kommuner	Antal deltagere	Deltagelse per 1.000 virksomheder i målgruppen
Aarhus	282	44
Silkeborg	86	50
Hedensted	67	68
Randers	61	34
Herning	61	30
Skanderborg	58	51
Viborg	51	27
Horsens	49	29
Favrskov	45	52
Holstebro	43	34
Ringkøbing-Skjern	41	29
Ikast-Brande	39	44
Struer	29	73
Skive	22	23
Odder	17	43
Norddjurs	15	20
Lemvig	12	22
Syddjurs	9	11
Region Midtjylland	993	38
Øvrige regioner	1879	22

Kilde: IRIS Group på baggrund af data fra Erhvervsstyrelsen

Note: Samsø Kommune indgår ikke i statistikken, da der ikke er nok deltagere. De enkelte kommuner kan derfor ikke summeres til totalen for Region Midtjylland. Antallet af virksomheder i målgruppen er opgjort som antallet af virksomheder med to eller flere medarbejdere.

Initiativer og tiltag i Skive Kommune til at understøtte digitalisering og grøn omstilling

I. Potentiale og udfordringer forbundet den grønne omstilling og digitalisering i Skive Kommune

Skiveegnen har en god erfaring med at arbejde med grøn omstilling. Nogle af de ældste "klimahuse" er etableret i 1970'erne i Skive. Det er dog først med titlen som "energiby" i 2009, at fokus på grøn omstilling i bred forstand kom op i et højt gear med et projektorienteret sekretariat i kommunen (Energibyen Skive) til at igangsætte grønne omstillingsprojekter; især med fokus på erhvervslivets muligheder.

Indsatsen er kulmineret med oprettelsen af Energifonden Skive (i dag omdøbt til Klimafonden Skive), og herefter etablering af erhvervsparken GreenLab Skive A/S med en række større investorer. Stadig flere virksomheder etablerer sig i GreenLab Skive, især virksomheder udefra, også udenlandske.

GreenLab Skives faciliteter matcher kun en lille del af erhvervslivet, da øvrige virksomheder ofte har brug for en hjælpende hånd til at se og anvende forskellige grønne teknologier. For disse virksomheder er adgangen til og formidlingen af regionale og nationale rådgivningstilbud væsentlig.

Digitalisering og automatisering indeholder ligeledes et stort potentiale for øget vækst. Øges digitaliseringsgraden hos områdets virksomheder kan det få stor betydning. Det kan både sikre en øget effektivitet og produktivitet, men også sikre den dokumentation og sporbarhed, som er en nøgle i den grønne omstilling.

Grøn omstilling og digitalisering blandt iværksættere

Generelt ses en stigning i antallet af iværksættere. Som en egn, der er funderet i det man kan kalde "produktionsdanmark", er det primært i traditionelle brancher som bygge-/anlæg, industri og servicefagene, man finder vækst i iværksætteriet. Der er dog også en stigning inden for it-området, hvor der etableres flere med dette fokus. Tendensen er den samme for egnens gazeller.

I Elværket Skive, som er Skiveegnens iværksætter- og innovationsmiljø, er der etableret inkubator-, før-starter og start-up miljø. Disse sidder tæt sammen med Business Skive og en lang række af egnens virksomheder og erhvervsfremmeaktører. Kombinationen har været en succes og der skabes en lang række synergier på kryds og tværs. Et konkret tiltag ift. iværksætteri er Creation Club. Her kan unge som ældre gå til iværksætteri og der arbejdes med prototyper, innovation, markedsføring, forretningsplaner og meget mere.

II. Lokale indsatser og initiativer til grøn omstilling og digitalisering

ECSMV: I regi af ECSMV-projektet, som lokalt er forankret i Business Skive og Energibyen, har en lang række virksomheder fået besøg af en konsulent, som har hjulpet med at afdække mulige grønne tiltag. Besøgende har endvidere kortlagt eventuelle muligheder for rådgivning og investering i grøn omstilling.

Green Innovation Week: I projektet Green Innovation Week, som drives af Elværket og Business Skive Kommune har virksomheder fremlagt udfordringer forbundet med den grønne omstilling og fået feedback fra elever og studerende i en række innovative workshops. På baggrund af gode erfaringer opskaleres projektet (Green Innovation Makers), så det bliver nemmere at deltage "på afstand" og året rundt for virksomheder og uddannelsesinstitutioner. Målet er at Green Innovation Makers bidrager til grøn omstilling, dels i de virksomheder som deltager i workshopperne, dels blandt de studerende som laver løsningsforslag til grønne problemstillinger.

Digitalt lab: Digitalisering og automatisering arbejdes der med på flere forskellige områder. Det kan være i den direkte vejledning med virksomhederne og via de nationale programmer udbudt via Erhvervshusene.

Med henblik på at understøtte den digitale transformation er der i Elværket Skive etableret et digitalt lab og et makerspace. Dette skal være med til at udbrede de mange muligheder, der ligger i digitalisering. I det digitale lab kommer der et stigende antal virksomheder, som introduceres til de forretningsmæssige gevinster, der er ved at arbejde fokuseret med indarbejdelse af digitale muligheder. Business Skive udbyder derudover fagnetværk og diverse arrangementer med særligt fokus på digitalisering og automatisering.

Vækststrategi med grønt og digitalt fokus: I den lokale vækststrategi som drives i et partnerskab mellem Skive Kommune, Business Skive, Klimafonden Skive samt URIS (uddannelsesrådet i Skive) er den grønne vækst og digitalisering/automatisering helt central. Der vil der bl.a. være fokus på at styrke og udvikle grønne værdikæder og digitale teknologier som driver for nye virksomheder, innovation, netværksdannelse og fokus på helt nye forretningsmuligheder.

Tæt samarbejde med Erhvervshus Midtjylland: Med henblik på at understøtte den fortsatte udvikling inden for henholdsvis grøn omstilling og digitalisering arbejdes der tæt sammen med Erhvervshus Midtjylland i forhold til at realisere potentialet i de landsdækkende programmer.

4 Beskæftigelse og specialisering

Dette afsnit fokuserer på udviklingen i beskæftigelsen i Skive Kommune og kommunens erhvervsmæssige specialisering.

Først sammenlignes den samlede udvikling i den private jobskabelse med sammenligningskommunerne, hele regionen og resten af landet.

Derefter går afsnittet i dybden med erhvervsspecialiseringen. Først vises specialiseringen inden for de erhvervsområder, hvor der er etableret nationale klynger. Derefter vises jobudviklingen og erhvervsspecialiseringen på brancheniveau.

Stigende privat beskæftigelse i Skive Kommune siden 2015

En central indikator for udviklingen i erhvervspræstationerne i en kommune er udviklingen i den samlede private jobskabelse.

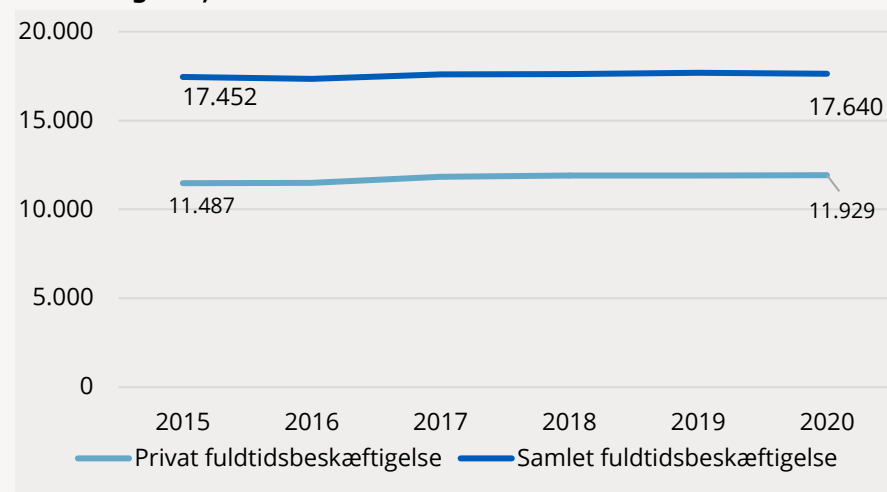
Figur 4.1 viser, at der i perioden 2015 til 2020 er sket en vækst i den private fuldtidsbeskæftigelse på knap 450 personer i Skive Kommune.

Figur 4.2. viser, at væksten har været højere end i sammenligningskommunerne, men at den har været mindre end i hele regionen og i hele landet.

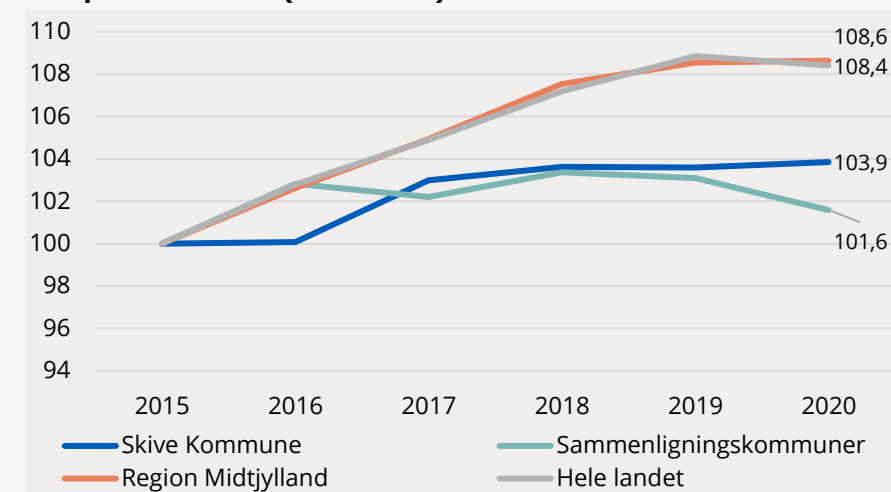
For at belyse udviklingen under coronakrisen viser figuren nederst den kvartalsvise udvikling i den private beskæftigelse siden første kvartal 2020.

Figuren viser, at beskæftigelsen i starten af coronakrisen faldt mere end i sammenligningskommunerne og resten af landet, men at jobskabelsen rettede sig, og at Skive Kommune over hele perioden har haft en fremgang i den private beskæftigelse, der ligger på niveau med både sammenligningskommunerne, Region Midtjylland og hele landet.

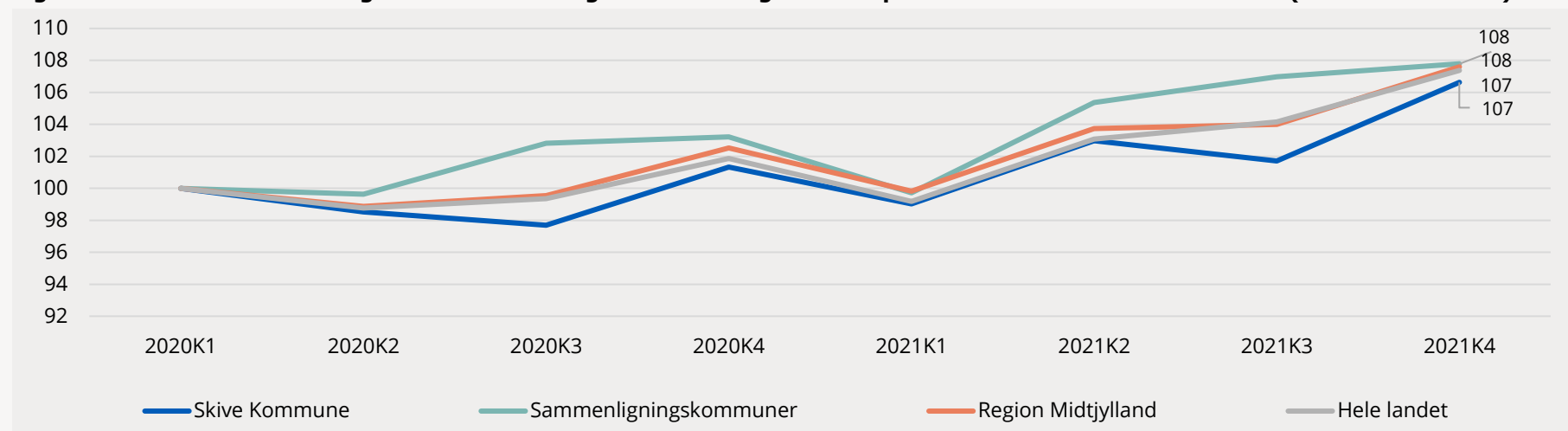
Figur 4.1. Udvikling i den private og samlede fuldtidsbeskæftigelse, 2015-20

Figur 4.2. Indekseret udvikling i antal fuldtidsbeskæftigede i den private sektor (2015=100)

Figur 4.3. Indekseret udvikling i fuldtidsbeskæftigede lønmodtagere i den private sektor under coronakrisen (1. kv. 2020=100)

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik (for Figur 4.1. og 4.2.) og jobindsats.dk (for Figur 4.3.).

Sammenligningskommuner omfatter: Lemvig Kommune, Struer Kommune, Norddjurs Kommune, Ringkøbing-Skjern Kommune og Samsø Kommune. I Figur 4.3. er beskæftigelsen i den private sektor opgjort ved den samlede beskæftigelse fratrukket beskæftigelsen i branchen offentlig administration, undervisning og sundhed.

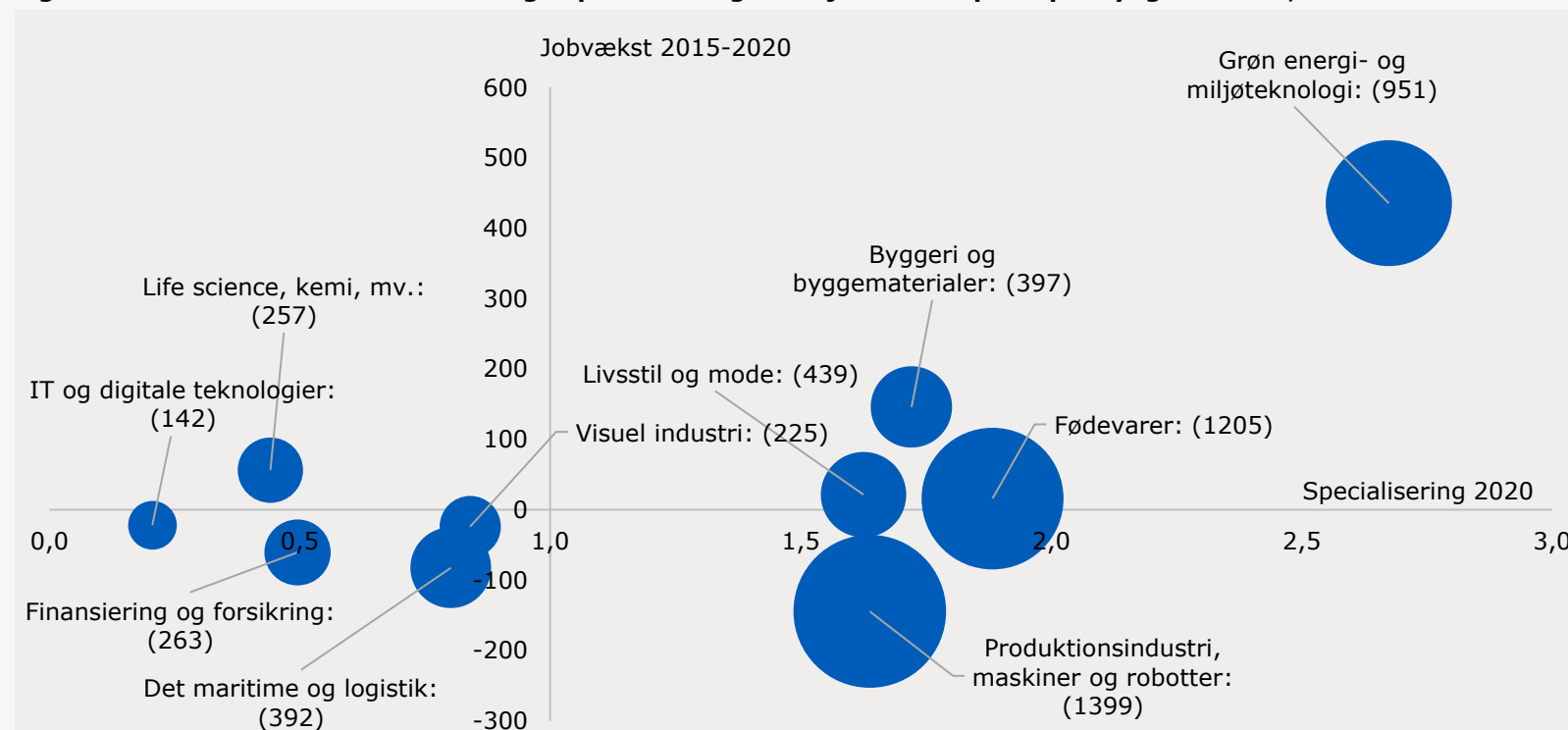
Klynger: Produktionsteknologi, fødevarer og grøn teknologi dominerer i Skive Kommune

Figuren nedenfor giver et overblik over, hvordan Skive Kommune er specialiseret inden for de erhvervsområder, hvor der er etableret nationale klynger. Figuren omfatter dermed også kun virksomheder, der ligger inden for erhverv, der konkurrerer internationalt (enten fordi de har eksport eller leverer viden og ydelser til erhverv med stor eksport).

Figuren viser, at områderne produktionsindustri, grøn energi- og miljøteknologi og fødevarer er de største klynger jobmæssigt (cirklerne størrelse). Den største jobvækst i perioden 2015 til 2020 har fundet sted inden for klyngeområdet grøn energi- og miljøteknologi, der har haft en vækst på over 400 fuldtidsstillinger.

Det fremgår også, at grøn energi- og miljøteknologi er den klynge, der har den største specialiseringsgrad. Med en specialisering på 2,7 er grøn energi- og miljøteknologis andel af den samlede beskæftigelse inden for internationalt konkurrerende erhverv 2,7 gange større end i en gennemsnitskommune.

Figur 4.4. Kommunens erhvervmæssige specialisering samt jobvækst opdelt på klyngeområder, 2015-2020

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Klyngerne er baseret på statistikarbejdet, der ligger til grund for rapporten "Erhvervmæssige styrkeområder – Kortlægning af erhvervsstyrker i dansk erhvervsliv", som IRIS Group og CRT udarbejdede for Erhvervsstyrelsen i 2019. Nogle erhverv i figuren dækker flere nationale klynger. Fx dækker "grøn energi- og miljøteknologi" både over virksomheder, der er i målgruppen fra Clean og Energy Cluster.

Figuren viser Skive Kommunes erhvervmæssige specialisering inden for de områder, hvor der er etableret nationale klynger. Klyngernes betydning er vist gennem tre indikatorer:

- Cirklerne størrelse illustrerer størrelsen af hver klynge målt på antal fuldtidsbeskæftigede i 2020. Antal årsværk er angivet i parentes ud for hver cirkel.
- Placeringen langs figurens x-akse viser klyngens specialiseringsgrad. En specialiseringsgrad over 1 er udtryk for, at klyngens andel af Skive Kommunes private beskæftigelse er større end i resten af landet.
- Placeringen langs y-aksen viser udviklingen i antal fuldtidsbeskæftigede 2015-20. Det vil sige, om klyngen har haft vækst eller tilbagegang de sidste fem år.

Bygge og anlæg, industri og handel dominerer erhvervsstrukturen

Hvor figuren på forrige side gav et overblik over Skive Kommunes specialisering inden for de nationale klyngeområder, tager Tabel 4.1 afsæt i en traditionel brancheinddeling og omfatter alle private virksomheder. Den viser, at bygge & anlæg er den største branche i Skive Kommune målt på antallet af fuldtidsjobs, og at denne branche samtidig har oplevet betydelig jobvækst. Derudover er elektronik-, maskin- og transportmiddelindustri samt handel toneangivende brancher i Skive Kommune. Den største procentvise vækst i beskæftigelsen er sket inden for operationel service.

Tabel 4.1. Antal private jobs, jobvækst 2015-20 samt erhvervsmæssige specialisering, opdelt på brancheniveau

Branche	Antal fuldtidsjobs		Jobvækst, 2015-20 (pct.)	Jobvækst i hele landet, 2015-20 (pct.)	Specialisering, 2020
	2015	2020			
Bygge og anlæg	1.332	1.366	3%	17%	1,2
Elektronik-, maskin- og transportmiddelindustri	1.169	1.265	8%	11%	2,0
Detailhandel	1.291	1.255	3%	2%	1,0
Engroshandel	961	1.071	11%	5%	1,0
Landbrug, skovbrug og fiskeri	1016	1.049	3%	-2%	2,5
Tekstil, træ, papir, møbelindustri mv.	881	819	-7%	2%	2,4
Transport	659	587	-11%	7%	0,8
Metalindustri	501	564	13%	1%	2,3
Olieraffinaderier mv., Kemisk industri, Medicinalindustri, Plast-, glas- og betonindustri	383	560	46%	6%	1,3
Hoteller og restauranter	334	369	10%	9%	0,7
Operationel service	188	324	73%	12%	0,4
Rådgivning, forskning og udvikling	309	321	4%	14%	0,4
Føde-, drikke- og tobaksvareindustri	311	317	2%	3%	1,0
Finansiering og forsikring	345	286	-17%	7%	0,5
Sundhedsvæsen	301	277	-8%	12%	1,0
Ejendomshandel og udlejning	269	267	-1%	6%	0,9
Andre serviceydelser mv.	249	236	-5%	7%	0,7
Undervisning	186	182	-2%	9%	0,7
Råstof, energi og forsyning mv.	188	181	-3%	9%	1,5
Reklame og øvrig erhvervsservice	177	179	1%	11%	0,8
Private velfærdsinstitutioner	124	160	29%	18%	0,6
Kultur og fritid	148	139	-6%	13%	0,7
Tele, IT og information	144	136	-6%	20%	0,3
Forlag, tv og radio	21	21	-3%	6%	0,1
Alle brancher	11.487	11.929	4%	8%	1,0

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik. Note: En specialiseringsgrad over 1 er udtryk for, at branchens andel af kommunens private beskæftigelse er større end i resten af landet. Hvis specialiseringsgraden er under 1, fylder branchen mindre i kommunen end i resten af landet eller en gennemsnitskommune. Tal markeret med rød angiver, at væksten har været negativ. På grund af diskretioneringer er antallet af årsværk i klyngeområderne forlag, tv og radio, føde-, drikke og tobaksvareindustri, olieraffinaderier mv. og tele, IT og information beregnet i 2020. De samlede diskretionerede årsværk i 2020 er fordelt ud på de to klyngeområder efter deres andel i 2018-2019.

5 Iværksætteri og virksomhedsbestand

Dette afsnit fokuserer på tilgang og frafald af virksomheder i Skive Kommune. Først vises udviklingen i iværksætteriet i kommunen efterfulgt af tal for overlevelsesheden blandt de nye virksomheder samt for konkurser.

Derefter vises tilflytningen og fraflytningen af etablerede virksomheder siden 2015.

Endelig viser afsnittet den samlede udvikling i virksomhedsbestanden i Skive Kommune.

Etableringsraten i Skive Kommune lå i 2020 under niveauet i resten af regionen

Iværksættere spiller en vigtig rolle for innovation og jobskabelse i erhvervslivet.

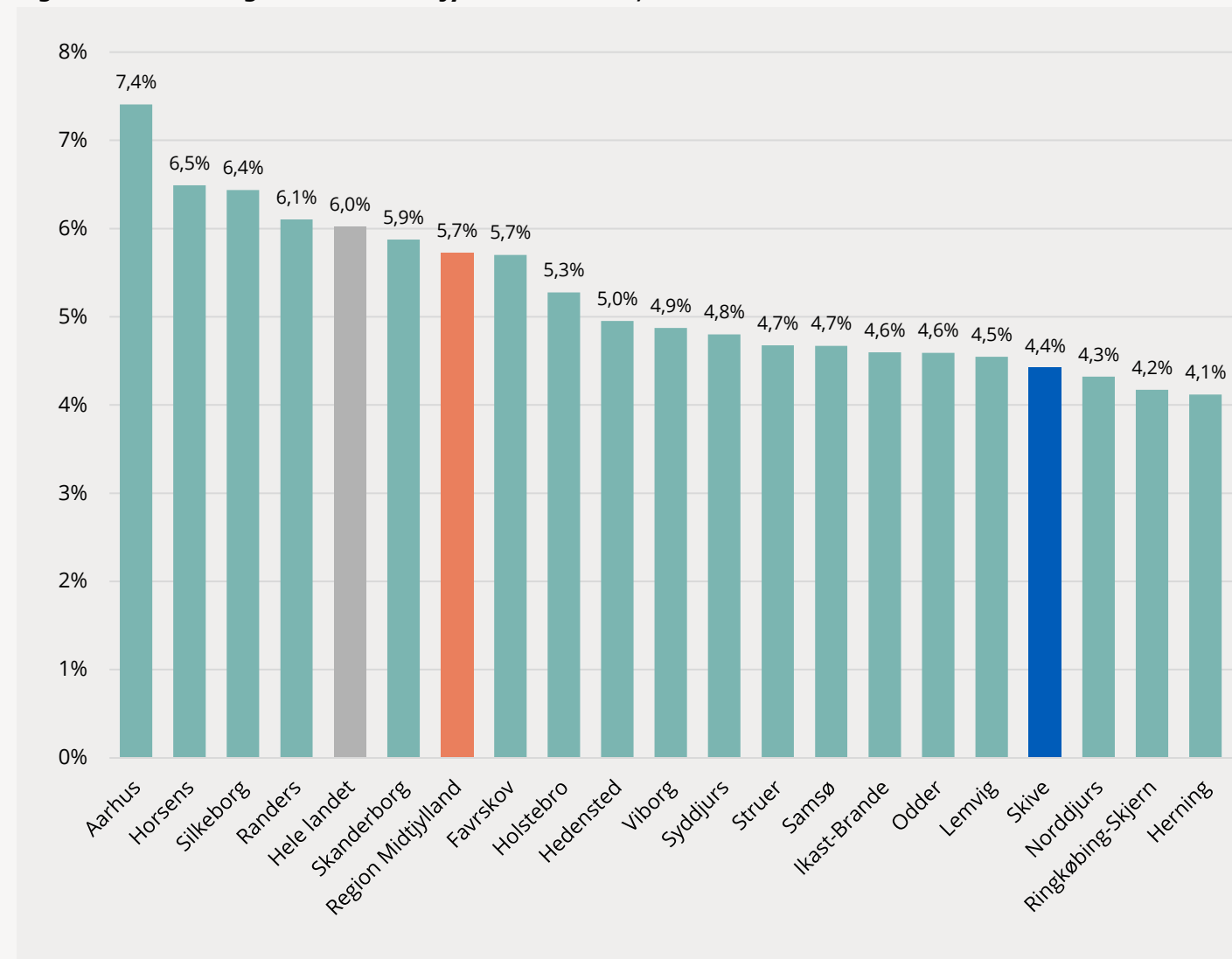
Figuren til højre viser etableringsraten (andelen af den samlede virksomhedsbestand, der er etableret i 2020) i de midtjyske kommuner i 2020 sammenholdt med landsgennemsnittet og regionsgennemsnittet.

Som det fremgår, lå etableringsraten i Skive Kommune i 2020 en del under både landsgennemsnittet og regionsgennemsnittet.

Figuren viser også, at Aarhus Kommune havde den højeste etableringsrate på ca. 7,4 pct., mens de to vestjyske kommuner – Herning Kommune og Ringkøbing-Skjern Kommune – havde den laveste etableringsrate på lidt over 4 pct. Generelt er etableringsraterne højere i de østjyske end i de vestjyske kommuner.

Figur 5.1. Etableringsrater i de midtjyske kommuner, 2020

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Etableringsraten er opgjort som antal virksomheder etableret i året sat i forhold til den samlede virksomhedsbestand.

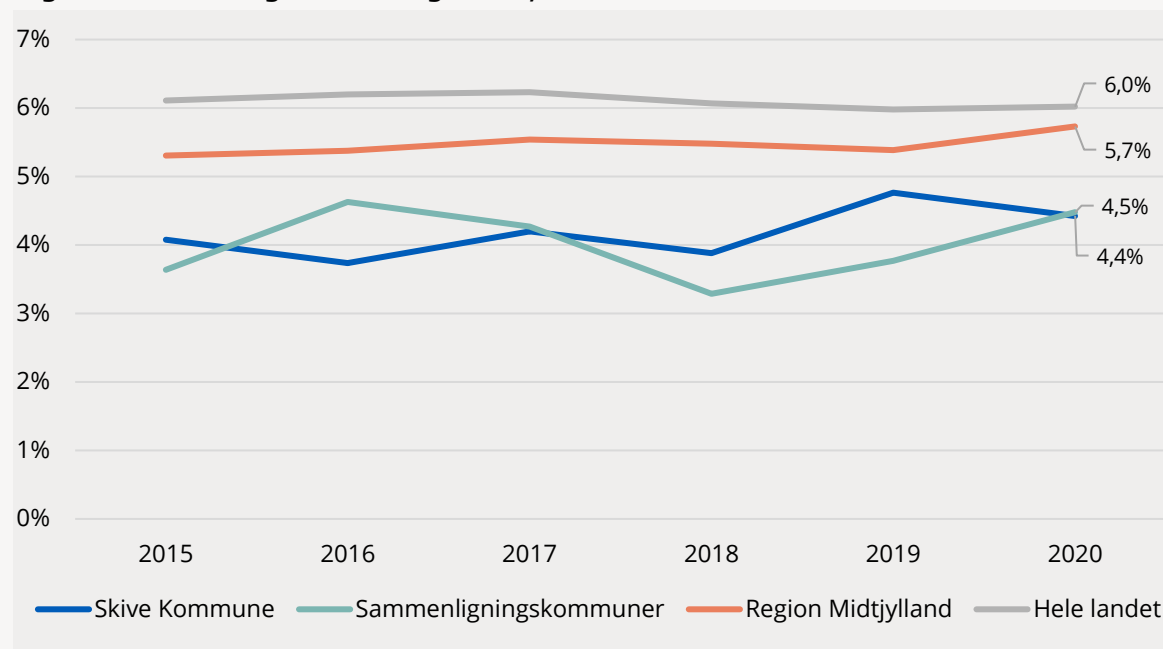
Beskeden udvikling i etableringsraten

Figuren nedenfor viser udviklingen i etableringsraten i perioden 2015-20 for Skive Kommune, sammenligningskommunerne, Region Midtjylland og hele landet.

Som det fremgår, har etableringsraten i Skive Kommune ligget tæt på sammenligningskommunerne i hele perioden, men til gengæld noget under niveauet i Region Midtjylland og hele landet.

Figuren viser også, at forskellen mellem de midtjyske kommuner og resten af landet er blevet indsnævret gennem perioden.

Figur 5.2. Udvikling i etableringsraten, 2015-20

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Etableringsraten er opgjort som antal virksomheder etableret i året sat i forhold til den samlede virksomhedsbestand.

Sammenligningskommuner omfatter: Lemvig Kommune, Struer Kommune, Norddjurs Kommune, Ringkøbing-Skjern Kommune og Samsø Kommune.

Mange iværksættere inden for bygge og anlæg i Skive Kommune

For den enkelte kommune kan det endvidere være interessant at se nærmere på inden for hvilke brancher, at der etableres nye virksomheder. Tabel 5.1 viser derfor iværksættervirksomhedernes fordeling på brancheområder i perioden 2019 til 2020.

Af tabellen fremgår, at der i Skive Kommune er etableret flest nye virksomheder inden for bygge og anlæg efterfulgt af landbrug, skovbrug, fiskeri, råstof, forsyning og andre serviceydelser, samt at en højere andel af iværksætterne kommer fra disse to brancher i Skive Kommune end i resten af landet.

Tabellen viser også, at fordelingen i Skive Kommune kun i begrænset omfang adskiller sig fra fordelingen blandt sammenligningskommuner og resten af regionen. Dog afslører tabellen bl.a., at hoteller og restauranter har færre iværksættere i Skive Kommune end i sammenligningskommunerne.

Tabel 5.1. Fordeling af iværksættere efter brancher, gennemsnit for 2019-20

Branche	Skive Kommune	Sammenligningskommuner	Region Midtjylland	Hele landet
Bygge og anlæg	17%	11%	12%	13%
Landbrug, skovbrug, fiskeri, råstof, forsyning og andre serviceydelser	16%	17%	10%	8%
Videnservice	10%	8%	15%	16%
Private velfærdsinstitutioner og kultur	10%	7%	9%	9%
Operationel service	10%	10%	8%	9%
Detailhandel	8%	8%	8%	8%
Finansiering, forsikring og ejendomme	8%	11%	12%	9%
Industri	5%	7%	5%	4%
Hoteller og restauranter	5%	12%	5%	6%
Engroshandel	5%	3%	4%	3%
Transport	4%	2%	4%	5%
Information og kommunikation	2%	4%	7%	9%
I alt	100%	100%	100%	100%

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
 Note: Iværksættervirksomheder med uoplyst sektor er ikke medtaget.

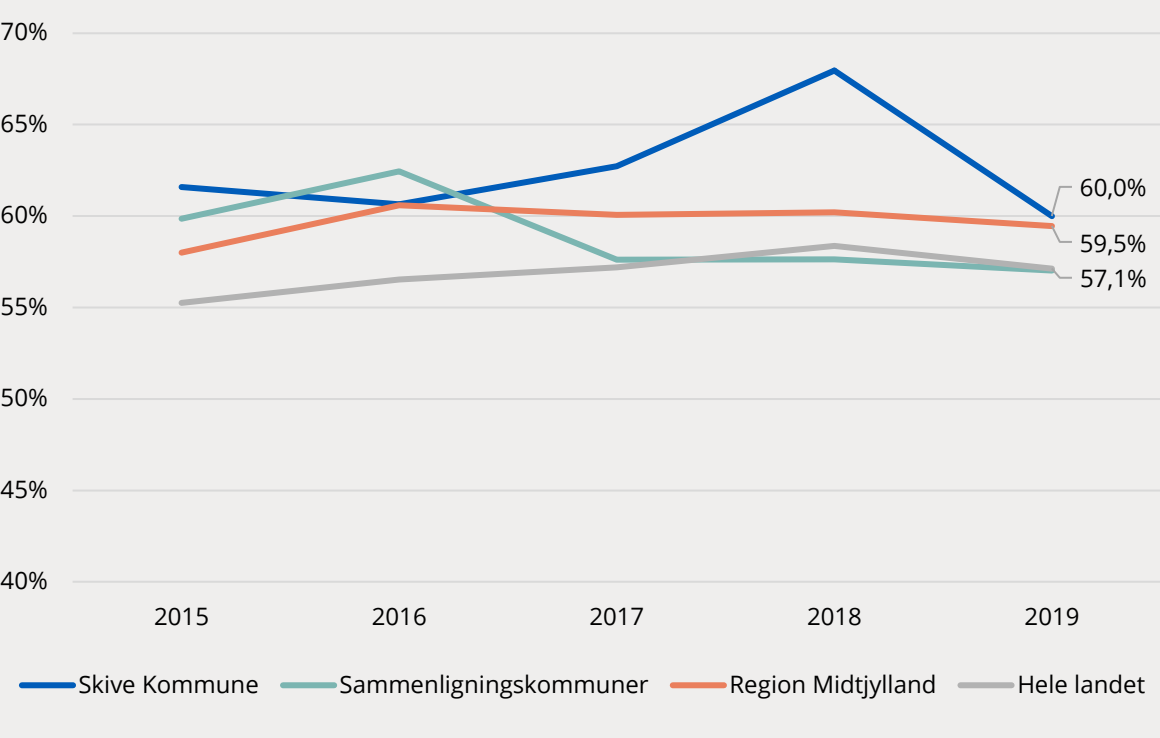
Den femårige overlevelsesrate er steget siden 2016

En vigtig indikator for iværksættervilkårene i en kommune er overlevelsesraten. Det vil sige andelen af iværksættervirksomheder, der formår at fastholde en væsentlig økonomisk aktivitet efter, at de er etableret.

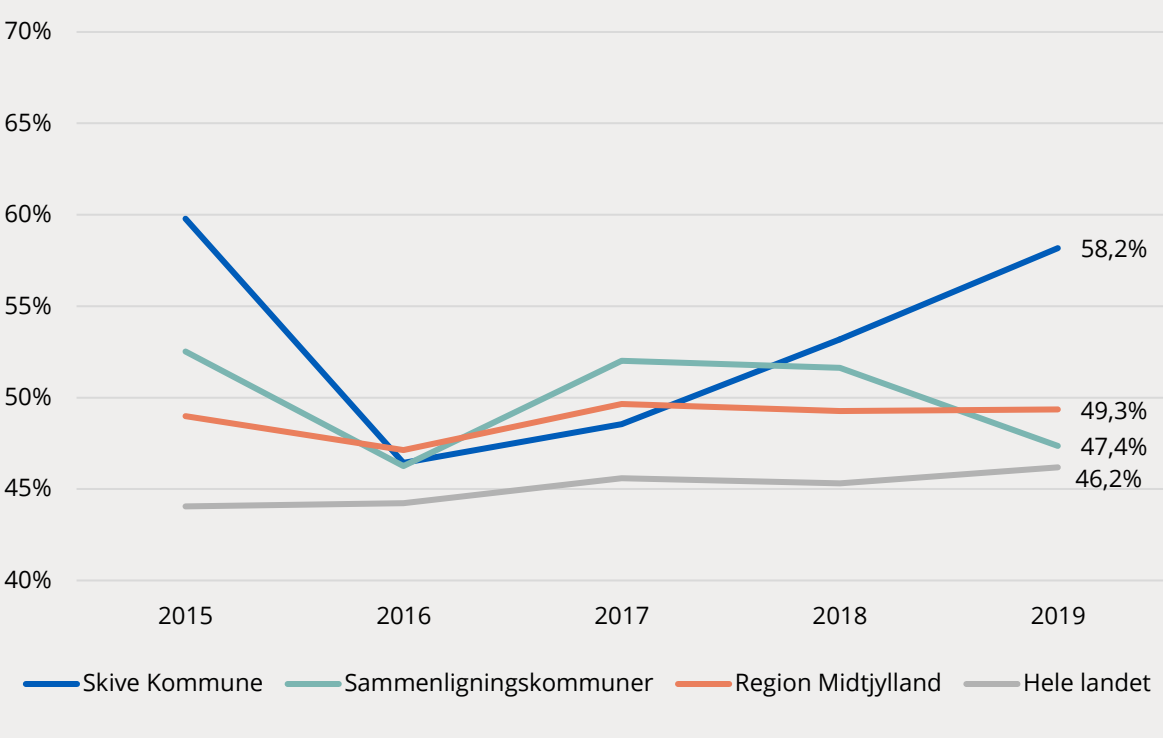
Figurerne nedenfor viser overlevelsesraterne henholdsvis tre- og fem år efter etablering for iværksættere i henholdsvis Skive Kommune, sammenligningskommunerne, Region Midtjylland og hele landet.

Det fremgår, at overlevelsesraterne svinger en del fra år til år. Men set over hele perioden var overlevelsesraten i Skive Kommune noget højere end i hele landet. Det gælder både den tre- og femårige overlevelsesrate. Sammenlignet med resten af regionen har overlevelsesraten generelt ligget højt i Skive Kommune de seneste par år.

Figur 5.3 Udvikling i overlevelsesraten (tre år efter etablering), 2015-19

Figur 5.4 Udvikling i overlevelsesraten (fem år efter etablering), 2015-19

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

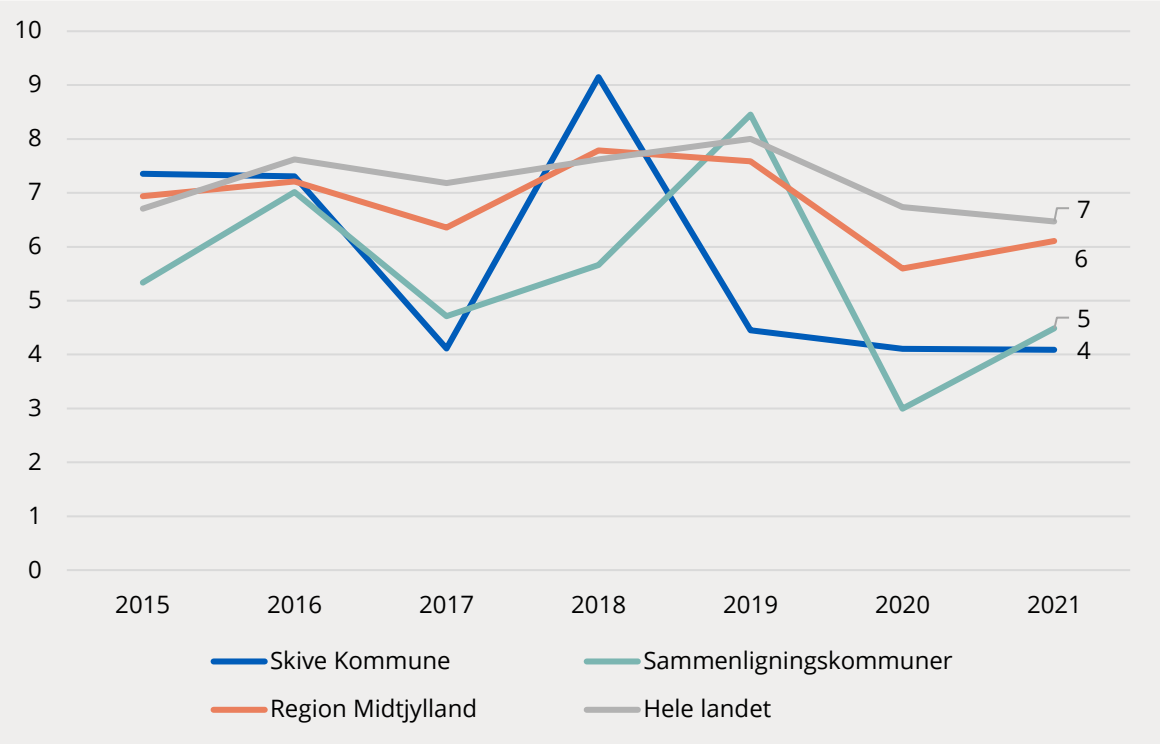
Fald i antallet af konkurser blandt virksomheder i Skive Kommune

En anden indikator for afvikling og frafald af virksomheder er omfanget af konkurser. Figuren til venstre viser, hvor mange virksomheder der blev erklæret konkurs i Skive Kommune, sammenligningskommunerne, Region Midtjylland og hele landet – opgjort som antal konkurser pr. 1.000 virksomheder.

Det fremgår, at antallet af konkurser pr. 1.000 virksomheder i 2021 er lavere i Skive Kommune end i Region Midtjylland og i hele landet. Efter en markant stigning i 2018 har Skive Kommune ligget under regionen og bedre end landet som helhed fra 2019-21. Figuren viser også, at antallet af konkurser på landsplan har været faldende under coronakrisen, hvilket naturligvis skal ses i lyset af adgangen til hjælpepakker.

Tabellen til højre viser, hvordan konkurserne fordeler sig på hovedsektorer i Skive Kommune. Som det fremgår, er bygge og anlæg samt handel de sektorer, der har oplevet flest konkurser over årene. I 2021 har der dog været flest konkurser inden for bygge og anlæg samt primære erhverv.

Figur 5.5. Udvikling i antal konkurser per 1.000 virksomheder, 2015-21

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Konkurser er opgjort for virksomheder med beskæftigelse og/eller en omsætning på mindst en mio. kr. (aktive virksomheder). Antallet af virksomheder for 2021 er estimeret på baggrund af udviklingen i virksomhedsbestanden i perioden 2015-20.

Tabel 5.2. Fordeling af konkurser i Skive Kommune på hovedsektorer , 2015-21

Sektor	2015	2018	2021
Handel	32%	21%	18%
Primære erhverv	21%	8%	27%
Bygge og anlæg	21%	29%	27%
Service	16%	21%	9%
Industri	11%	17%	9%
Transport	0%	4%	9%
I alt	100%	100%	100%

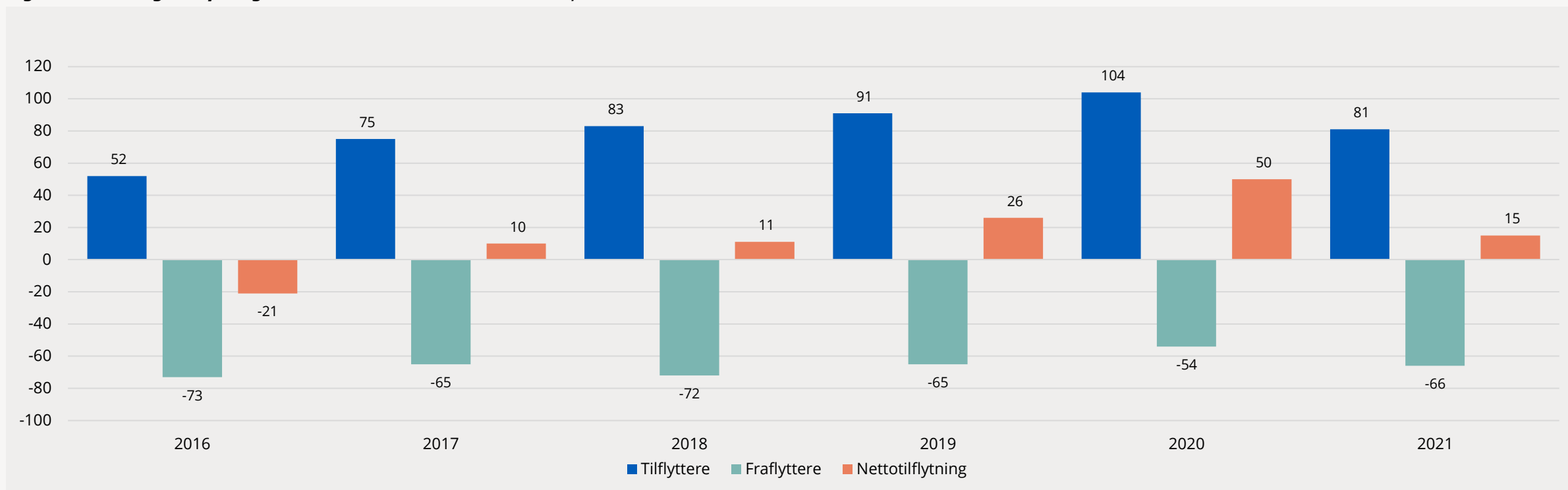
Nettotilflytning af virksomheder til Skive Kommune gennem de seneste år

Et andet vigtigt pejlemærke for erhvervsvilkårene er omfanget af til- og fraflytninger af virksomheder. Figur 5.6 viser udviklingen i både til- og fraflytninger samt nettotilflytningen til Skive Kommune fra 2016 til 2021.

Set over hele perioden har Skive Kommune oplevet nettotilflytning af virksomheder, idet antallet af tilflyttede virksomheder ligger over antallet af fraflyttede siden 2017. I 2020 oplevede Skive Kommune den største nettotilflytning på 50 virksomheder, mens tallet i 2021 var 15 virksomheder.

Over hele perioden er nettotilflytningen 91 virksomheder.

Figur 5.6. Til – og fraflytning af virksomheder i Skive Kommune, 2016-21

Kilde: IRIS Group på baggrund af data fra Det Centrale Virksomhedsregister (CVR).

Note: Antallet af virksomheder omfatter udvalgte selskabsformer (enkeltmandsvirksomhed, PMV, I/S, A/S, ApS, mv.) og ikke fonde, foreninger, offentlige virksomheder, mv. Omfatter ikke holdingselskaber eller filialer. Denne afgrænsning adskiller sig fra forrige side. En virksomhed tælles kun med én gang, uanset om virksomheden er flyttet til eller fra kommunen flere gange i perioden.

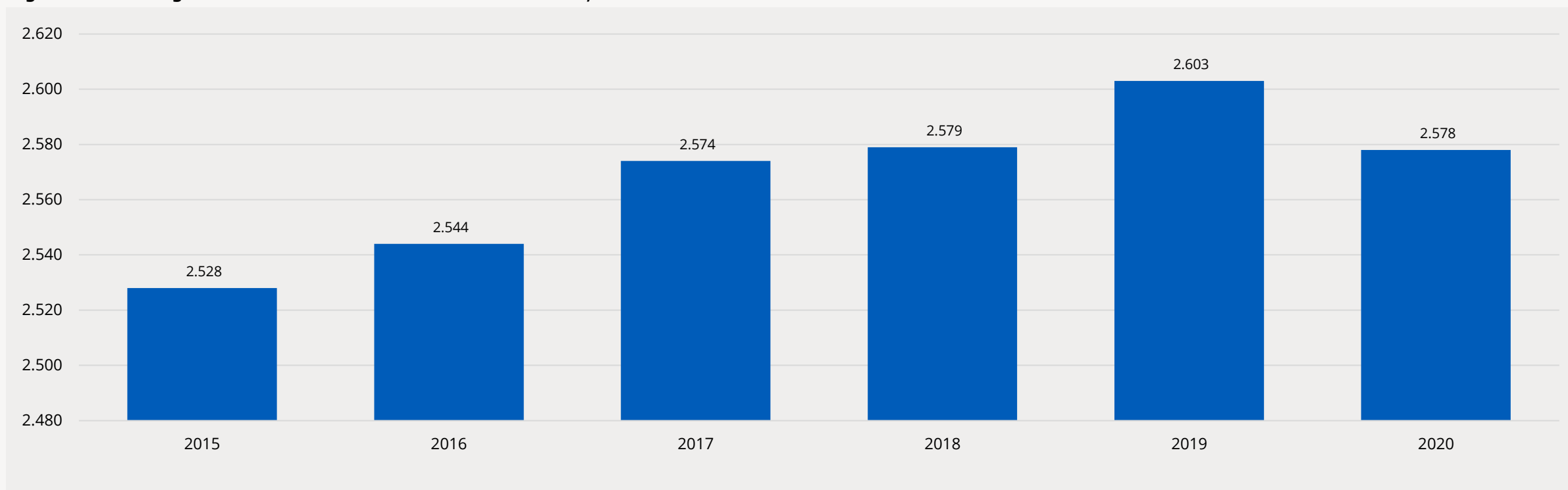
Antallet af virksomheder er steget siden 2015

Opsummerende viser figuren nedenfor udviklingen i antallet af virksomheder i Skive Kommune. Udviklingen i virksomhedsbestanden er en sammenfattende indikator, der både rummer tilgangen af iværksættere, frafaldet pga. konkurser og virksomhedslukninger samt nettoflytningen af etablerede virksomheder.

Figuren viser, at antallet af virksomheder i Skive Kommune er steget med ca. 50 virksomheder over den femårige periode. Det svarer til en stigning på to procent.

Væksten var størst fra 2016 til 2017, hvor Skive Kommune oplevede en nettofremskud på 30 reelle virksomheder. Også i perioden 2018 til 2019 steg antallet af virksomheder betydeligt. Det fremgår ligeledes, at Skive Kommune har oplevet et fald i bestanden af virksomheder fra 2019 til 2020, hvor coronakrisen var på sit højeste.

Figur 5.7. Udvikling i antal reelle virksomheder i Skive Kommune, 2015-20

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Reelle virksomheder er afgrænset til virksomheder i den private sektor, der i det pågældende år har en økonomisk aktivitet (afhængig af branche), som svarer til mindst et halvt årsværk.

Knap fire pct. af alle midtjyske virksomheder ligger i Skive Kommune

Til sidst giver nedenstående tabel et overblik over, hvordan den samlede virksomhedsbestand, gruppen af iværksættere og gazeller i Skive Kommune fordeler sig på hovedsektorer.

Det fremgår, at der er flest iværksættere inden for service, handel og bygge og anlæg i Skive Kommune. Der er 18 virksomheder, der lever op til gazellekriterierne, og som det fremgår, findes gazellerne fra Skive Kommune især inden for bygge og anlæg samt handel.

Nederst i figuren ses, hvor stor en andel Skive Kommune huser af de tre virksomhedstyper i hele regionen. Som det fremgår, udgør iværksætterne fra Skive Kommune 2,8 pct. af alle iværksætterne i Region Midtjylland, hvorimod 3,6 af alle de etablerede virksomheder i regionen ligger i Skive Kommune. Gazellerne fra Skive Kommune udgør 3,4 pct. af alle regionens gazeller.

Tabel 5.3. Virksomheder, iværksættere og gazeller i Skive Kommune fordelt på sektorer, 2020

Sektor	Reelle virksomheder	Iværksættere	Gazeller
Bygge og anlæg	295	23	7
Handel	616	27	4
Primære erhverv	525	12	1
Service	865	44	2
Transport	114	3	2
Industri	163	5	2
I alt	2.578	114	18
Andel af Region Midtjylland	3,6%	2,8%	3,4%

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik og Børsens Gazelleliste 2021.

For at en virksomhed kan betegnes som en gazellevirksomhed skal den opfylde en række krav:

- Virksomheden skal minimum have en omsætning på 1 mio. kr. eller komme ud med et bruttoresultat på 0,5 mio. kr. det første år, der måles fra.
- Virksomheden skal være et ApS eller A/S. Dog kan pengeinstitutter også deltage uanset virksomhedsform.
- Virksomheden skal minimum have offentliggjort fire regnskaber og have oplevet vækst i omsætning (bruttoresultat) i hvert eneste af de fire regnskabsår.
- Den samlede sum af det primære resultat i virksomheden skal være i plus, men må godt være negativt ét år.
- Virksomheden skal som minimum have fordoblet sin omsætning gennem de fire sidste regnskabsår.

Kilde: Børsen

6 Vækstvirksomheder og eksport

Dette afsnit går i dybden med, hvordan Skive Kommunes virksomheder formår at skabe vækst og eksport.

Først belyses udviklingen i andelen af vækstvirksomheder og vækstvirksomhedernes fordeling på brancher.

Derefter kigger afsnittet nærmere på, hvor mange virksomheder der har eksport, og hvordan den samlede eksportværdi har udviklet sig.

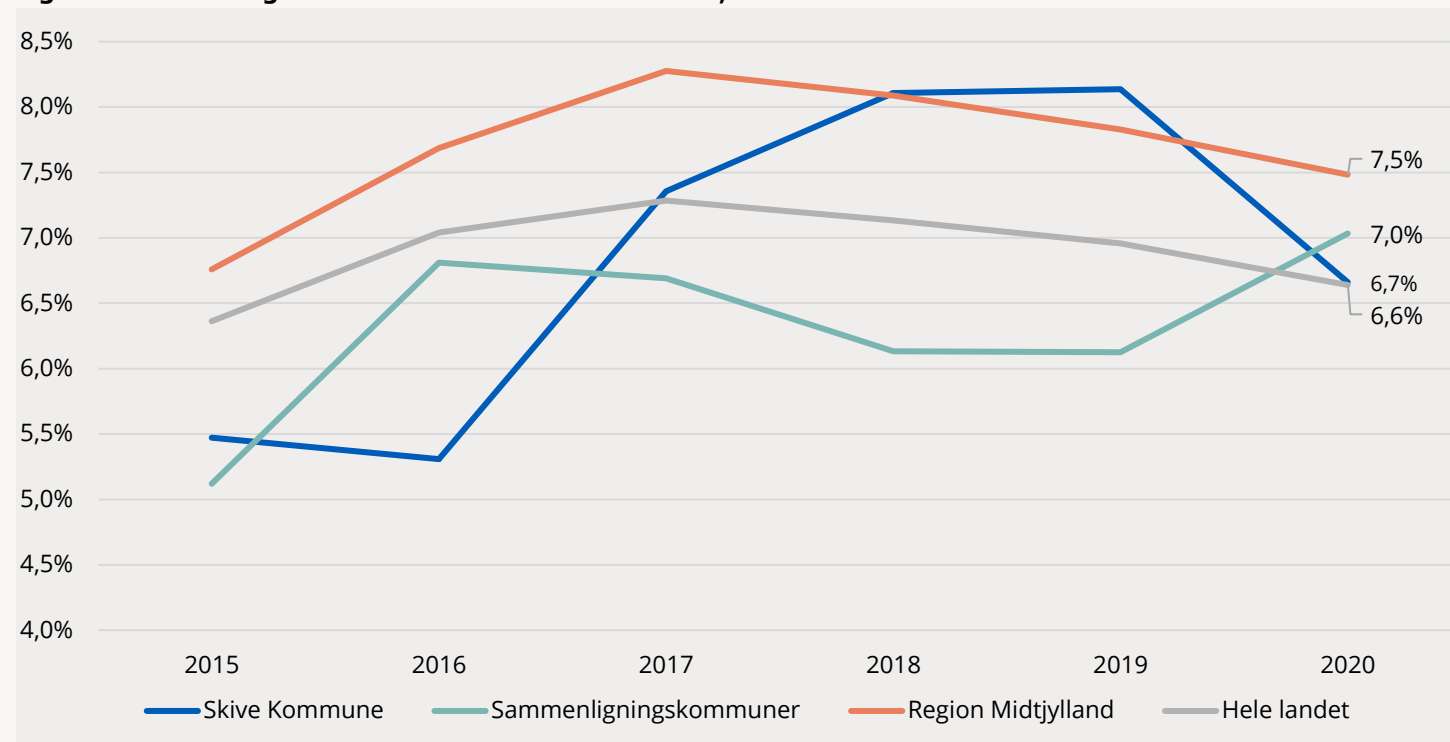
Stigning i andelen af vækstvirksomheder frem til coronakrisen

Figur 6.1 viser udviklingen i andelen af vækstvirksomheder fra 2015 til 2020. I forhold til gazellebegrebet (afsnit 5) er der her et lidt mindre krav til den samlede vækst i virksomheden samtidig med, at der kun ses på en treårig periode (se noten). Omvendt fokuserer opgørelsen af vækstvirksomheder kun på de erhverv, der konkurrerer internationalt (typisk i form af erhverv med eksport eller erhverv med mange underleverancer til eksportvirksomheder).

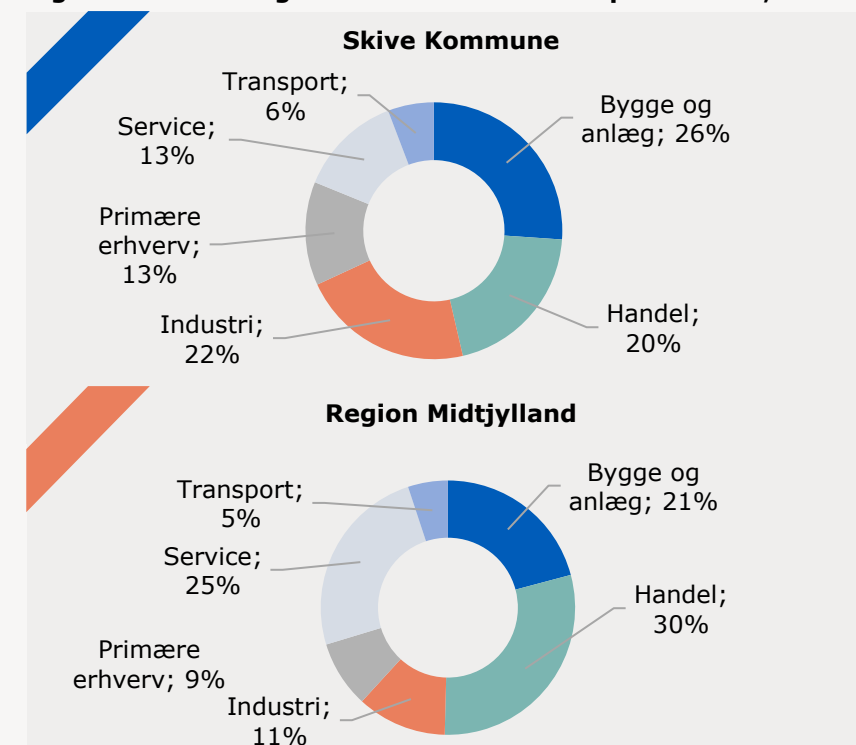
Det fremgår, at Skive Kommune har oplevet en betydelig vækst i andelen af vækstvirksomheder fra 2016 til 2019, men at der er sket et fald fra 2019 til 2020. Andelen af vækstvirksomheder i Skive Kommune lå i 2020 med 6,7 pct. nogenlunde på niveau med hele landet, men noget under andelen på 7,5 pct. i hele regionen.

Figuren til højre viser, at Skive Kommune har flere vækstvirksomheder inden for bygge og anlæg og industri og færre inden for service og handel end hele regionen.

Figur 6.1. Udvikling i andelen af vækstvirksomheder, 2015-20

Figur 6.2. Fordeling af vækstvirksomheder på sektorer, 2020

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.

Note: Vækstvirksomheder har haft en årlig omsætningsvækst på mindst 10 pct. de seneste tre år og en absolut vækst på mindst 3 mio. kr. i samme periode. Vækstvirksomheder er opgjort inden for internationalt konkurrerende erhverv. Sammenligningskommuner omfatter: Lemvig Kommune, Struer Kommune, Norddjurs Kommune, Ringkøbing-Skjern Kommune og Samsø Kommune.

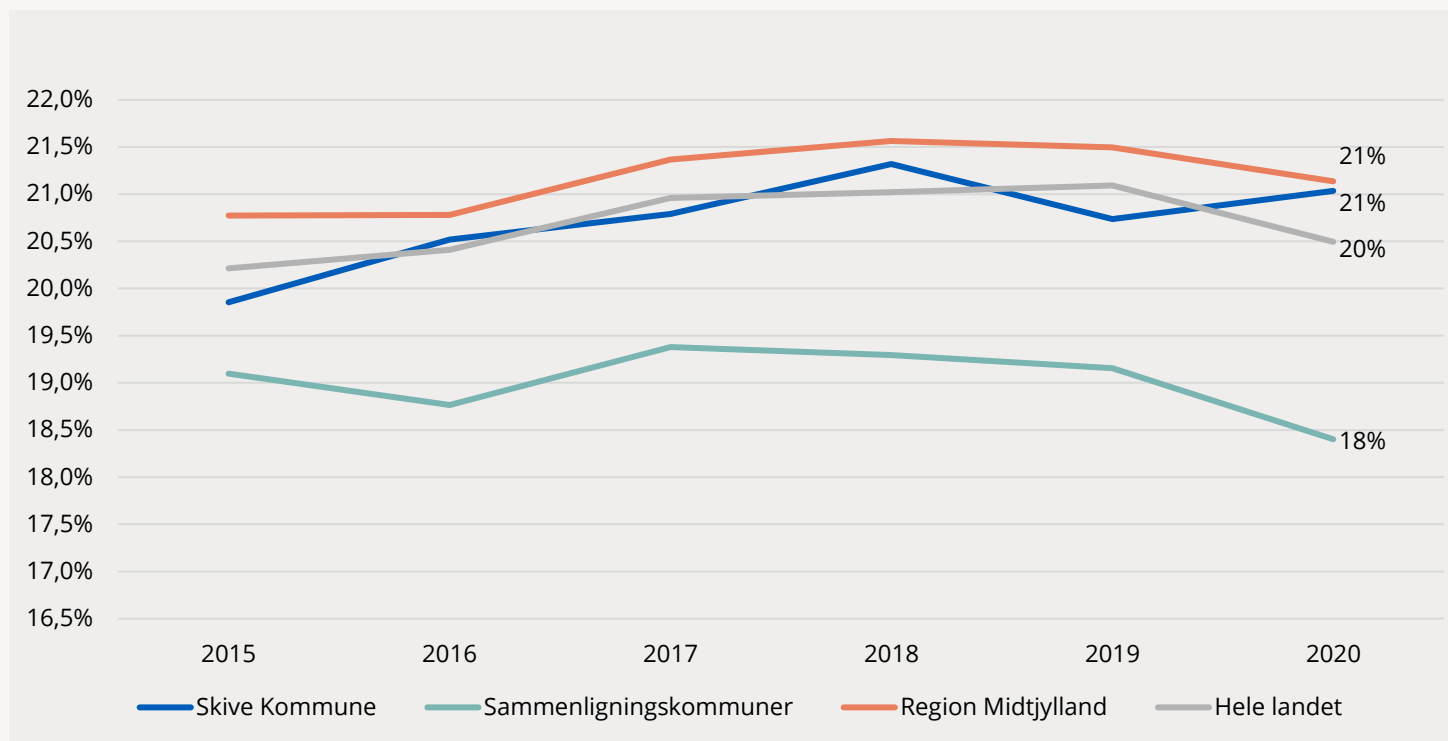
Større andel eksportvirksomheder end i sammenligningskommunerne

Virksomheder, der eksporterer varer og tjenester, er en væsentlig drivkraft for vækst og jobskabelse. Figuren til venstre viser udviklingen i andelen af virksomheder med eksport fra 2015 til 2020.

I forhold til sammenligningskommunerne har Skive Kommune en større andel eksportvirksomheder, og forskellen er steget fra 2015 til 2020. I 2020 var det 21 pct. af virksomhederne i Skive Kommune, der havde eksport – mod 18 pct. i sammenligningskommunerne. Andelen af eksportvirksomheder i Skive Kommune ligger dermed på niveau med regionen og hele landet.

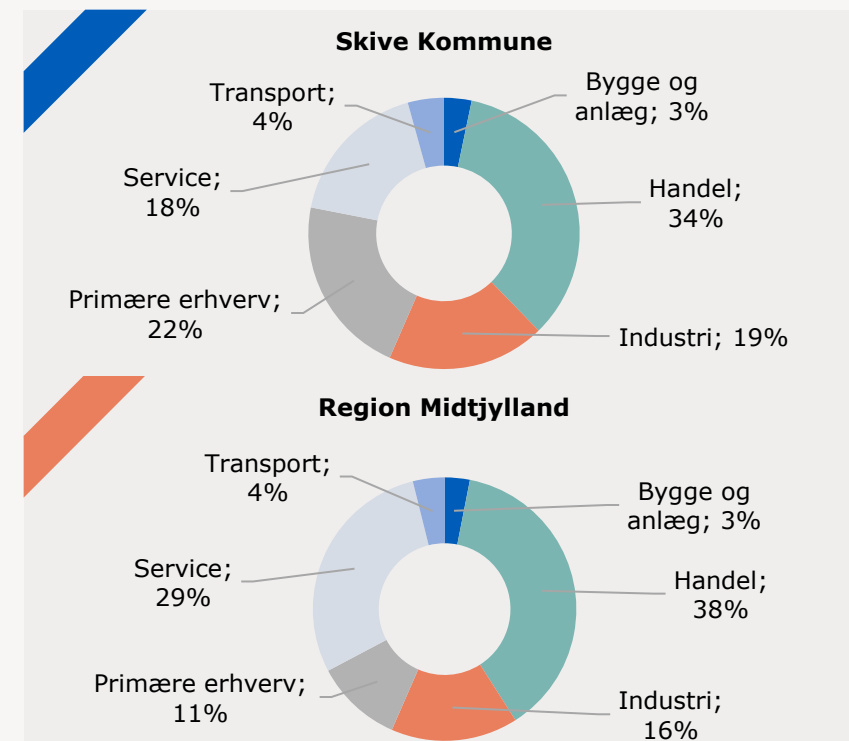
En stor andel af Skive Kommunes eksportvirksomheder kommer fra handelssektoren, hvilket også gør sig gældende for hele regionen, jf. figuren til højre. Generelt er der kun mindre forskelle i fordelingen af eksportvirksomheder mellem Skive Kommune og Region Midtjylland. Skive Kommune har dog en større andel eksportvirksomheder inden for primære erhverv og en lavere andel inden for service.

Figur 6.3. Udviklingen i andelen af eksportvirksomheder, 2015-20

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik.
Note: Eksportvirksomheder er opgjort på arbejdssteder.

Figur 6.4. Fordeling af eksportvirksomheder på sektorer, 2020

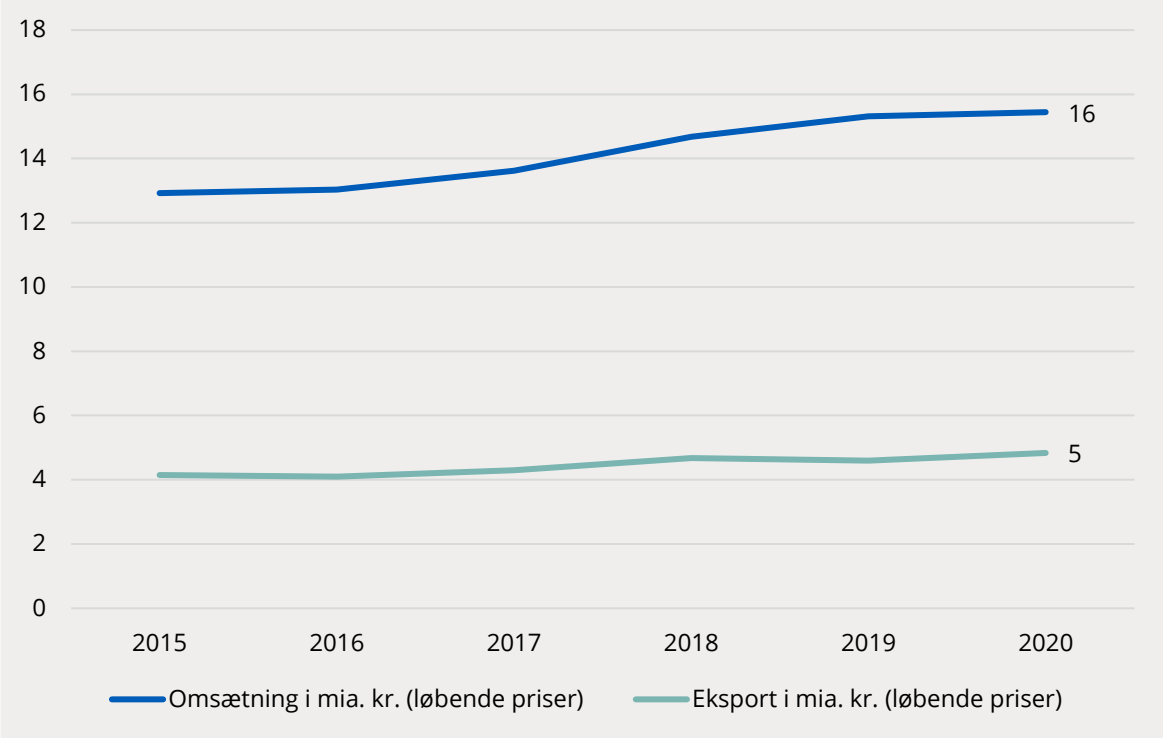
Beskeden vækst i eksportværdien blandt virksomhederne i Skive Kommune

Mens analysen på forrige side gav et billede af hvor mange virksomheder, der eksporter, giver figurerne nedenfor et overblik over udviklingen i den samlede eksportværdi blandt virksomheder, der afsætter uden for landets grænser. Samtidig viser Figur 6.5 udviklingen i den samlede omsætning blandt private virksomheder med eksport.

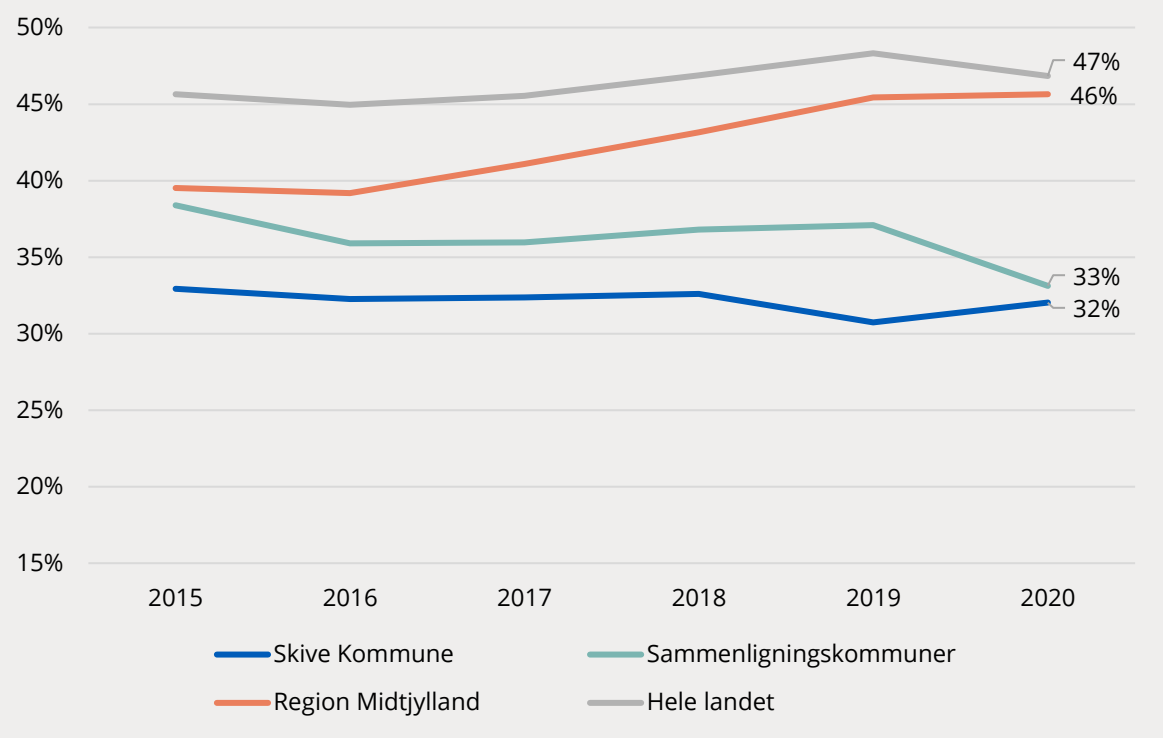
Figuren viser, at den samlede omsætning blandt virksomhederne i Skive Kommune er steget fra cirka 13 mia. kr. i 2015 til knap 16 mia. kr. i 2020, og at eksporten kun tegner sig for en beskeden del af denne vækst. Samtidig viser figur 6.6, at eksportens andel af den samlede omsætning stort set er stået stille fra 2015 til 2020 i Skive Kommune.

Samlet viser analysen, at det er en relativt høj andel eksporterende virksomheder i Skive Kommune, jf. side 36, men at eksporten tegner sig for en mindre andel af virksomhedernes samlede omsætning end i Region Midtjylland og hele landet.

Figur 6.5. Udviklingen i samlet omsætning og eksport blandt eksporterende virksomheder i Skive Kommune i mia. kr., 2015-20

Figur 6.6. Udviklingen i eksportens andel af den samlede omsætning for eksporterende virksomheder, 2015-20

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik
Note: Eksporten er opgjort som virksomhedernes samlede salg fratrukket indenlandsk salg.

7 Profilanalyse – highlights

Dette afsnit indeholder nøglefigurer om den lokale og specialiserede vejledning af iværksættere og virksomheder i Region Midtjylland, herunder forskelle på tværs af kommuner i andelen af vejledte.

Afsnittet viser også hvor stor en andel af de vejledte, der ligger inden for vækstlaget i kommunerne.

For en mere detaljeret analyse af de vejledtes profil, herunder årsværk, omsætning og eksport, henvises til Profilanalyse 2022.

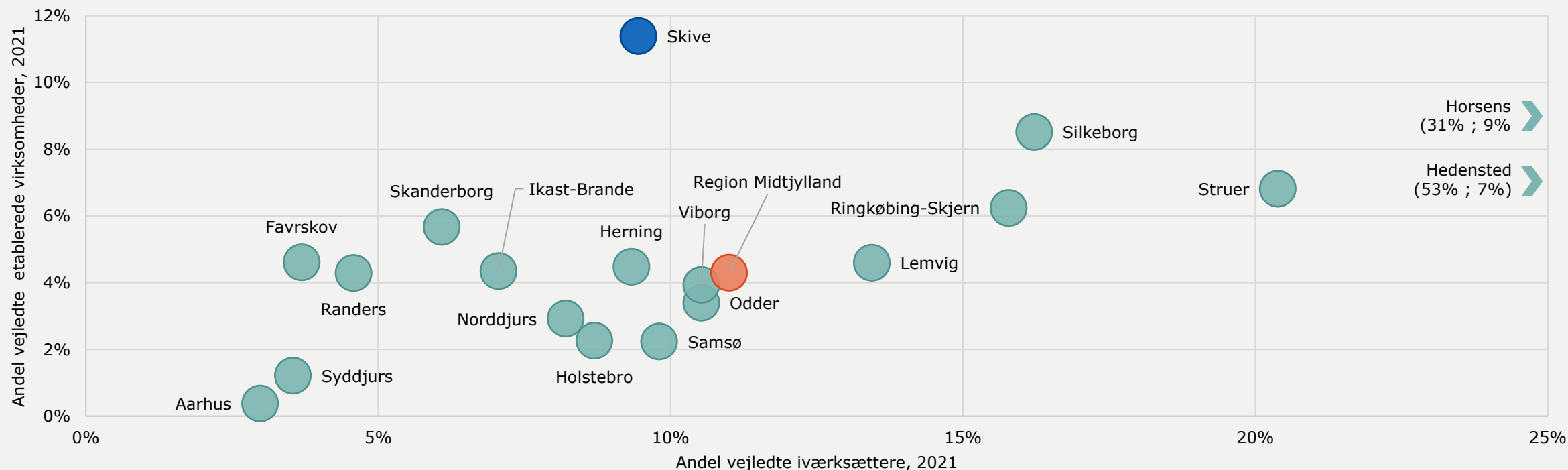
Sammenligning af vejledningsindsatsen i de midtjyske kommuner – lokal erhvervsservice

Figuren nedenfor giver et overblik over hvor stor en andel af virksomhederne – opdelt i iværksættere og etablerede virksomheder – der har modtaget vejledning i den lokale erhvervsservice. Resultaterne er vist for alle midtjyske kommuner.

Det fremgår, at andelen af vejledte iværksættere i Skive Kommune ligger tæt på regionsgennemsnittet, men at andelen af vejledte etablerede virksomheder til gengæld ligger betydeligt over regionsgennemsnittet. Næsten 12 pct. af de etablerede virksomheder har modtaget lokal vejledning.

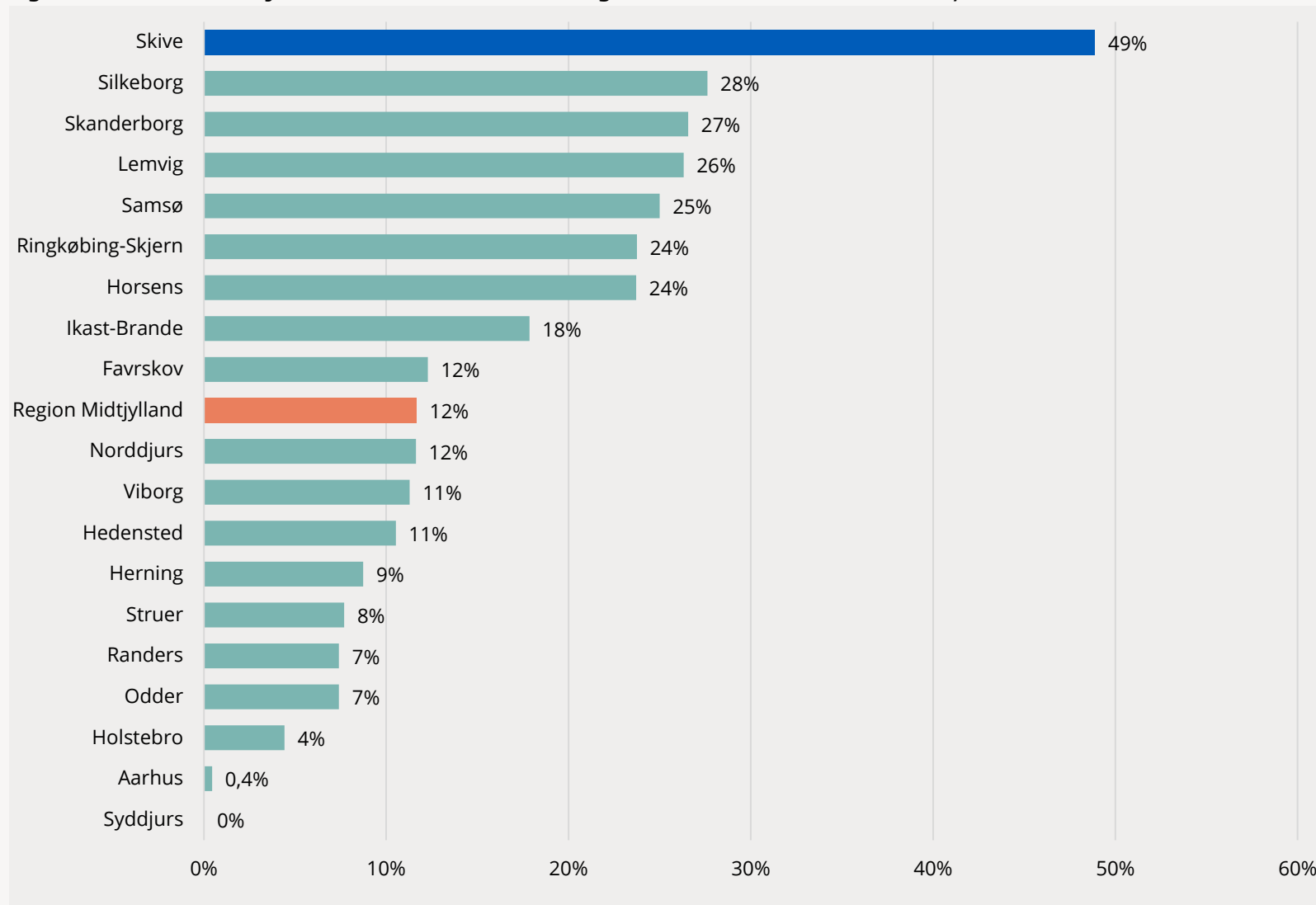
Det skal understreges, at figuren alene fokuserer på virksomheder, der har modtaget individuel sparring og vejledning. Deltagelse i netværk, arrangementer mv. er ikke omfattet af figuren.

Figur 7.1 Andel, der har modtaget lokal vejledning i 2021, opdelt på iværksættere og etablerede virksomheder

Sammenligning af vejledningsindsatsen over for vækstlaget – lokal erhvervsservice

Figur 7.2 Andelen af vejlede virksomheder i vækstlaget i den lokale erhvervsservice, 2021

Figuren til venstre viser hvor stor en andel af virksomhederne fra vækstlaget (se definition nederst på siden), der har modtaget lokal vejledning i hver af de midtjyske kommuner.

Det fremgår, at 49 pct. af virksomhederne i vækstlaget i Skive Kommune har modtaget lokal vejledning i 2021. Dette er den højeste andel i regionen.

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik og data fra lokal erhvervsservice.

Note: Vækstlagsvirksomheder defineres som virksomheder, der i perioden fra 2018 til 2020 har haft en årlig gennemsnitlig vækst i årsværk på 20 procent og i slutåret havde mindst fem ansatte.

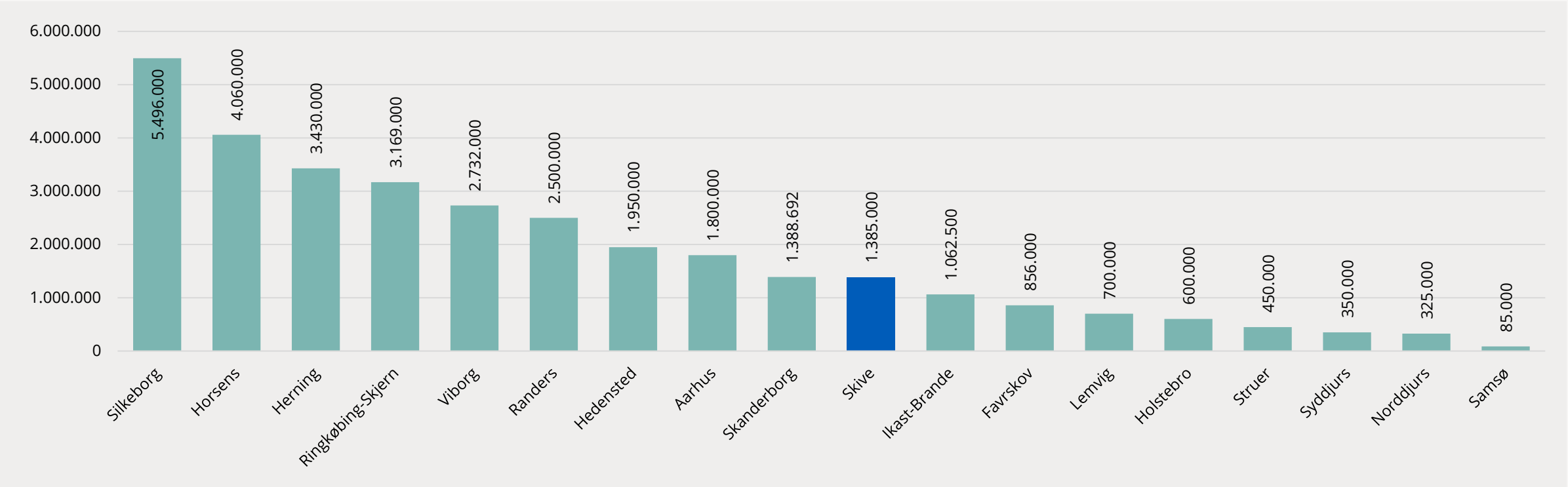
Kommunal bevilling til operatøren af lokal erhvervsservice, 2021

Omfanget af lokalt vejledte bør naturligvis ses i lyset af de ressourcer, som hver kommuner har til rådighed til at vejlede førstartere, iværksættere og etablerede virksomheder. Det er op til den enkelte kommune, hvor mange midler der skal afsættes til lokal erhvervsservice.

Figuren nedenfor viser størrelsen af basisbevillingen til den lokale erhvervsserviceoperatør, der i nogle kommuner er Erhvervshus Midtjylland og i andre kommuner et lokalt erhvervsråd. Operatøren kan også være en enhed i forvaltningen. Figuren omfatter ikke medfinansiering af diverse erhvervsfremmeprojekter.

Beløbene er oplyst af de enkelte kommuner og dækker i nogle kommuner primært over udgifter til vejledning af førstartere, iværksættere og virksomheder, mens de i andre kommuner også dækker over udgifter til bredere erhvervsfremmeprojekter. Beløbene er derfor ikke direkte sammenlignelige.

Figur 7.3. Kommunal bevilling (kr.) til operatør af lokal erhvervsservice, 2021

Kilde: IRIS Group på baggrund af data fra lokal erhvervsservice.
Note: Der er ikke oplysninger om Odder Kommune.

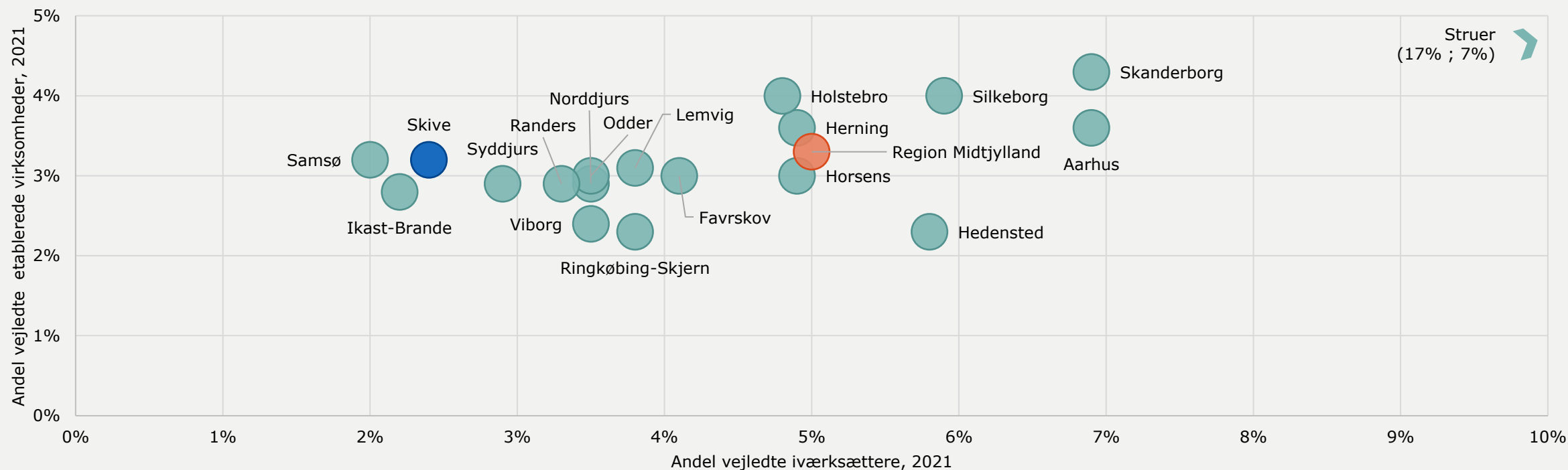
Sammenligning af vejledningsindsatsen i de midtjyske kommuner – specialiseret erhvervsservice

Figuren neden for giver et overblik over hvor stor en andel af virksomhederne – opdelt på iværksættere og etablerede virksomheder – der har modtaget specialiseret vejledning i Erhvervshus Midtjylland. Resultaterne er vist for alle midtjyske kommuner.

Det fremgår, at andelen af vejledte iværksættere fra Skive Kommune på dette område er cirka 2,5 pct., og at andelen af vejledte etablerede virksomheder er cirka tre pct. Specielt andelen af vejledte iværksættere ligger noget under regionsgennemsnittet.

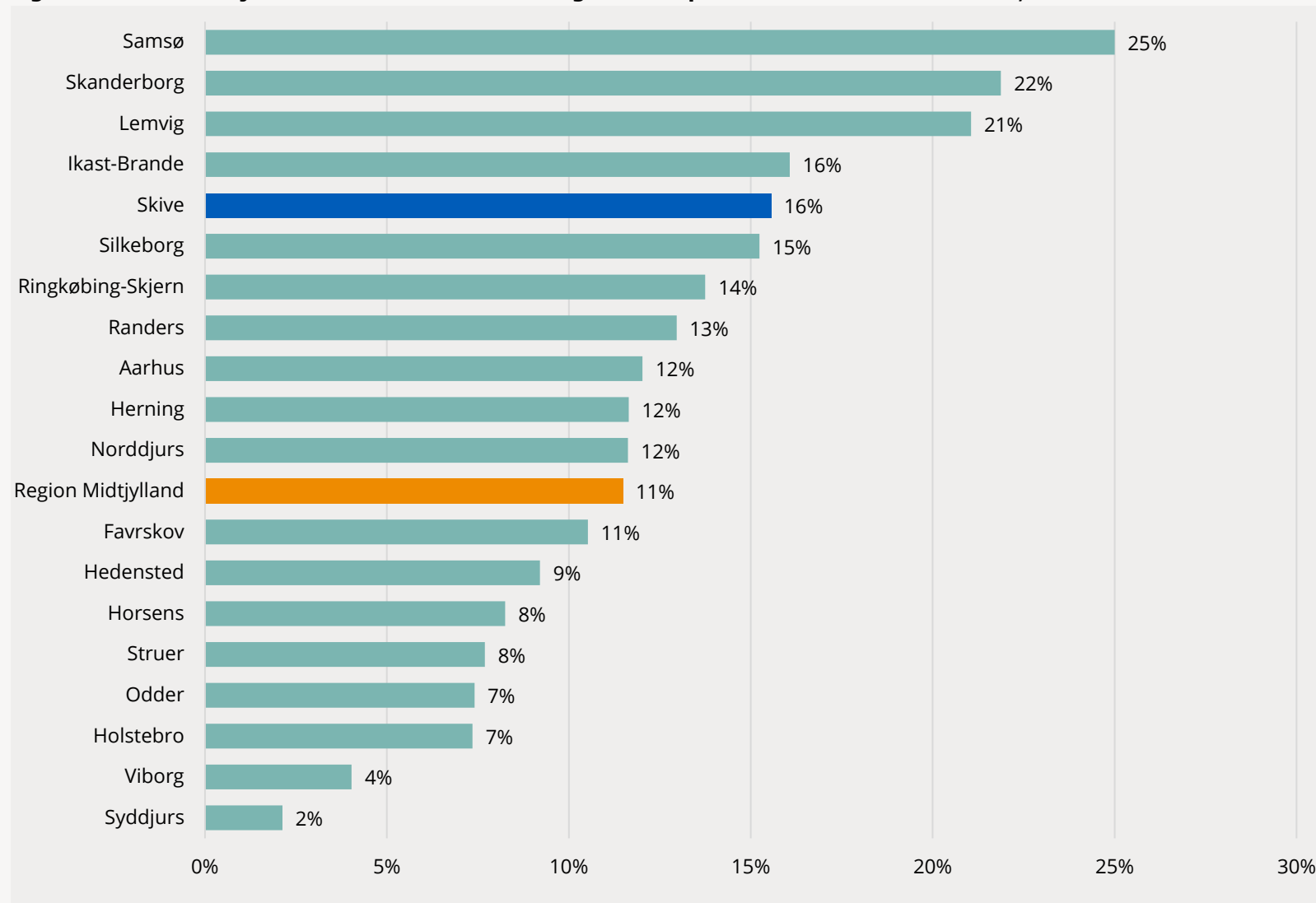
Det skal understreges, at figuren alene fokuserer på virksomheder, der har modtaget individuel sparring og vejledning. Virksomheder, der alene har deltaget i arrangementer og kollektive forløb, er ikke omfattet af figuren.

Figur 7.4 Andel, der har modtaget specialiseret vejledning i 2021, opdelt på iværksættere og etablerede virksomheder

Sammenligning af vejledningsindsatsen over for vækstlaget – specialiseret vejledning

Figur 7.5 Andel af vejlede virksomheder i vækstlaget i den specialiserede erhvervsservice, 2021

Kilde: IRIS Group på baggrund af særkørsel fra Danmarks Statistik og data fra Erhvervshus Midtjylland.

Note: Vækstlagsvirksomheder defineres som virksomheder, der i perioden fra 2018 til 2020 har haft en årlig gennemsnitlig vækst i årsværk på 20 procent og i slutåret havde mindst fem ansatte.

Figuren til venstre viser hvor mange virksomheder i vækstlaget, der har modtaget specialiseret vejledning i Erhvervshus Midtjylland.

I Skive Kommune blev der i 2021 ydet specialiseret vejledning til 16 pct. af vækstlaget, hvilket ligger noget over gennemsnittet for alle midtjyske kommuner.

Generelt er der stor spredning i andelen af vejlede virksomheder inden for vækstlaget.

Erhvervshus
MIDTJYLLAND

Udgivet af Erhvervshus Midtjylland, maj 2022.
Udarbejdet i samarbejde med IRIS Group
Data-/talmateriale leveret af IRIS Group